

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXXII Gruodis - December 24, 1987 Nr. 48

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Ko laukti toliau

Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka

JAV-SSSR tarpusavio santykių raidoje?

Vytautas Meškauskas

Gorbomanija' - pavadinu N. Y. Times Gorbačiovo viensnagę Washingtonė. Kiti ją pakrikštijo 'Gorby fever', kuri, kaip ir visos karštingės, neilgai truko. Kas gi po jos liko? Abu vadai aiškino, kad - šalia pasirašyto sutarimo panaikinti tam tikros rūšies raketas - jų susitikimas sustiprino asmeninius ryšius tarp jų ir, tuo pačiu, tarp jų valstybių. Tai, žinoma, labai svarbu. Galint susikalbėti, galima ir susitarti.

Kalbėdamas po Gorbačiovo išvykimo, prezidentas iškėlė idomų momentą. Jis prisiminė vieną graikų kilmės reporterį, degusį keršto troškimu prieš komunistus, pilietinio karo metu Graikijoje nužudžiusius jo šeimą. Kai po karo, metams praėjus, atsirado progą atsikeršyti, jis pajuto, kad jau nebegalio to padaryti. Suprask - laikas užgydo žaizdas ir Gorbačiovo negali kaltinti už Stalino nusikaltimus. Tą jis dar ryškiau pabrėžė kita proga, pastebėdamas, kad - kai sovietai įsiveržė į Afganistaną - Gorbačiovas nebuvo valdžioje.

Į tai lengva atsikirsti prisimenant, kad Gorbačiovas ir valdžią paėmęs nenutraukė to žygio. Tačiau kiti

gali vėl pateisinti sovietus: juk negalima reikalauti, kad jie tame kampe 'prarastų veidą'... Kitaip sakant - derantis su sovietais visų pirma ieškoma naudos jiems, kad jiems būtų idomu pradėti kalbėtis bet kokių klausimų.

Realiai žiūrint, faktinai nieko kito ir negali išgalvoti. Pavyzdžiui, jei sovietai užsiorėtų nesilaikyti Washingtonė pasirašyto susitarimo, kas gi juos gali priversti tai padaryti? Negi pradėsi kariauti? Sovietai juk nesilaiko Helsinkio Akto. Su jais negalima susikalbėti ir dėl žmonių teisių. Pagal juos - didžiausia žmogaus teisė yra būti valstybės aprūpintam darbu. Ir ką tu jiems padarysi?!

Vienu žodžiu - turime konstatuoti, kad Gorbačiovas nuoširdžiai nori geresnių santykių su JAV, kas veda prie klausimo, kokia iš to nauda JAV ir ko galima iš Gorbačiovo tikėtis. Jo pozicijos savame krašte nėra pačios geriausios. Pasidžiaugę savo vado pasisekimu Amerikoje, sovietai - grįžę į normalią būklę - teiraisis, ar nuo to bent kiek pagerėjo jų gyvenimas. Tiesa, yra daugiau laisvės iškelti pasitai-

(Nukelta į 3 psl.)

Vytauto Igno lino raizynas (1967)

Džiugių šv. Kalėdų!

Broliai, Sesės Lietuviai!

Išganytojo gimimo šventė, iškilmingai visame pasaulyje švenčiamas mūsų tautos krikšto jubiliejus ir naujieji 1988 metai teikia progą kreiptis į Jus su sveikinimo, padėkos ir linkėjimų žodžiais.

Pirmiausia sveikinu Jus, laimingai sulaukusius Kalėdų, linkėdamas tyro džiaugsmo, tikėjimo į tiesos pergalę ir gražesnio rytojaus vilties. Dievo Sūnus juk tapo žmogumi, "kad turėtume gyvenimą ir apščiai jo turėtume". (Jn. 10, 10).

Žvelgdami į besibaigiančius jubiliejinius metus, negalime nesidžiaugti jų atneštais vaisiais. Popiežiaus Jono Pauliaus II žodžiai, pasakyti šv. Petro bazilikoje mums ir mūsų kalba, gražiai išreiškė pagrindinį jubiliejaus tikslą: "prior-

tėti prie Kristaus". Jei mes sugebėjome visuose kraštuose, kur tik gyvena bent saujelė lietuvių, suorganizuoti jubiliejaus komitetus bei sėkmingai atlikti užsibrėžtas religines, kultūrines ir visuomenines programas, liudija kad mūsų širdyse yra gyva Kristaus meilė. Visi džiaugiamės, kad jubiliejus sukėlė dėmesį Lietuvai ne tik aukšto-

joje dvasiškioje, bet ir valstybiniuose bei moksliniuose sluoksniuose. Gili padėka priklauso šv. Tėvui, Centriniam komitetui, kraštų bei vietovių komitetams ir kiekvienam iš Jūsų.

Jubiliejiniai metai atėjo ir praeis, tačiau jų proga užsibrėžtus religinius, kultūrinius ir visuomeninius tikslus turėsime tęsti ir ateinančiais 1988 metais, į kuriuos, kaip ir į patį jubiliejų, žiūrime skirtingais žvilgsniais. Vieni, stebėdami dėl amžiaus retėjančias dvasininkų bei visuomenės veikėjų gretas ir jaunimo daugumos abejingumą religiniams ir tautiniams idealams, ateitį matys gerokai pesimistiškai; kiti, prisimindami Kristų kaip savo asmeninio gyvenimo įprasminimą ir visatos Valdovą, su krikščionišku optimizmu pasitiks Naujuosius Metus.

1988 metai bus gana reikšmingi: Australijoje jau prasidėjo (gruodžio 20 d.) šeštasis Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas. Ateinančiais metais vasarą Kanadoje bus Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas ir kultūros kongresas, o Jungtinėse Amerikos Valstybėse — tautinė lietuvių skautų stovykla, jubiliejinis Lietuvos vyčių seimas bei kiti plačios apimties ir svarbūs renginiai. Gi Marijos metai ir palaimintuoju paskelbtas arkivysk. Jurgis Matulaitis mus artins ir jungs su tautos kamienu pavergtoje tėvynėje.

Mano linkėjimas ir malda — planuokime ir organizuokime visus renginius, siekdami bendro mūsų tautos labo ir vadovaudamiesi Kristaus duotu įsakymu — gerbti vienas kitą, nors mūsų nuomonės ir skirtųsi. Džiugų šv. Kalėdų, Dievo palaimos ir krikščioniško optimizmo naujuose metuose!

Vysk. Paulius A.
Baltakis, OFM

1987 m. Kalėdos.

SVEIKINAME SU ŠV. KALĖDOMIS IR NAUJAIS METAIS

Sveikiname visus lietuvius tėvynėje ar svetur, kenčiančius sovietiniuose kalėjimuose, lageriuose, ar nutėmimo.

Praėjusieji metai savo įvykiais ir pasireikšimais ok. Lietuvoje ir svetur iškalbiai byloja pasauliui apie lietuvių tautos valią ir ryžtą būti laisvais ir nepriklausomais. Tą lietuvių tautos teisę išryškino ir patvirtino Europos Parlamentas bei Europos Tarybos Parlamentinė Asamblėja savo 1987-ais metais priimtomis rezoliucijomis.

Savo veiklai Europoje sustiprinti, Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, Pasaulinė Laisvųjų Latvių Sąjunga, ir Pasaulinė Estų Taryba įsteigė Strasbourg, Prancūzijoje, informacijos biurą.

Nauji įvykiai reikalauja visų mūsų pasiryžimo bei pasišventimo ir toliau siekti Lietuvos suvereninių teisių atstatymo.

Tad su viltimi visi junkimės, kas darbu, raštu, žodžiu ar auka į šią šventą laisvės kovą.

VYRIAUSIAS LIETUVOS IŠLAISVINIMO
KOMITETAS

Tebūnie Kalėdų šventės malonios,
o Naujieji 1988 metai geri visiems mūsų spaudos ir tautinių siekimų rėmėjams tėvynėje ir išeivijoje —

VILTIES DRAUGIJOS
VALDYBA

SAVAITINĖ POLITIJOS Apšvalga

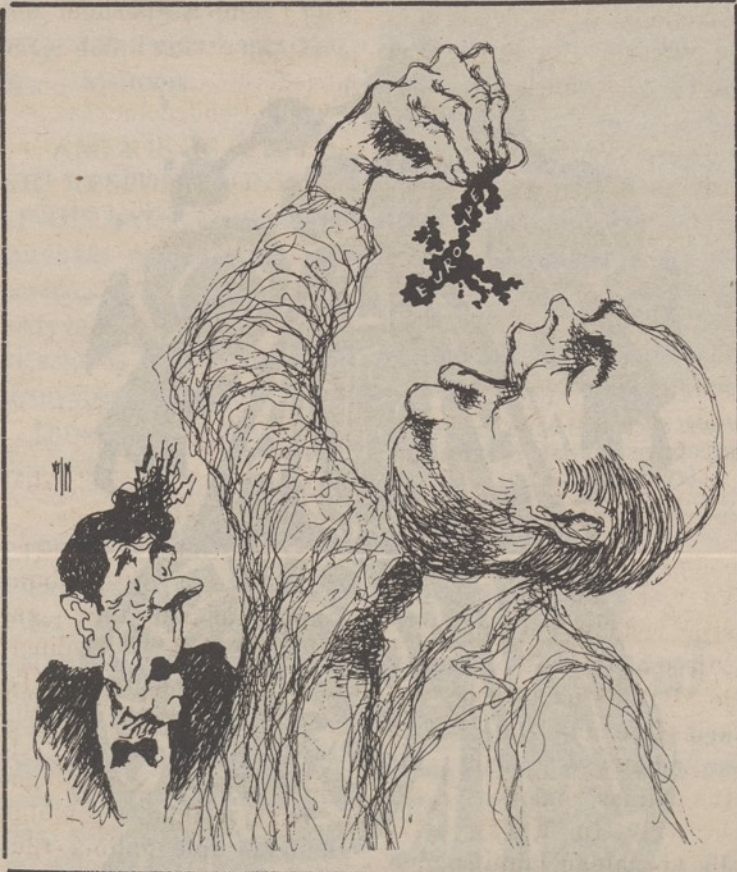
Ko prezidentas Reaganas nepasakė savo tautai? - Nuo senų įvykių Graikijoje per dabartį Afganistane ir Nikaragvoje iki Gečio persekiojimo.

Išėjęs pensijon N.Y. Times redaktorius, buvęs korespondentas Maskvoje ir dabar to laikraščio kolumnistas A.M. Rosentahl, aprašydamas Reagano pranešimo tautai apie viršūnių konferenciją detalę - kur jis priminė to laikraščio reporterį, degusį kerštu prieš savo motinos Graikijoje žudikus, tačiau vėliau apsižiūrėjusį, kad jis jau nebegalįs po tiek laiko keršyti - pastebi, kad prezidentas nutylėjo, jog toji moteris buvo nužudyta komunistų pilietinio karo metu. Tos moters nusikaltimas buvęs tai, kad ji leido savo sūnui ir trims dukterims pabėgti iš numatytos deportacijos į komunistinę Albaniją. Prezidentas neradęs reikalo tai paminėti po sėkmingo pasimatymo su Gorbačiovu, tačiau tiesa esanti tokia, kad vaikų grobimo praktika dabar yra dar labai plačiai komunistų praktikuojama Afganistane. Ten dešimtys tūkstančių vaikų atimami iš tėvų ir perauklėjami specialiose mokyklose. Net pati Afganistano vyriausybė pripažinusi, kad ji yra pasiuntusi 2,000 vaikų pasimokyti į Sovietiją. Prieš keturiasdešimt metų Graikijoje komunistai, priversti trauktis, deportavo ištisus kaimus ir miestelius.

Apie Afganistaną Reagano-Gorbačiovo susitikime nebuvo daug kalbėta. Gorbačiovas, kaip jis pareiškė spaudai, padaręs politinį sprendimą iš to krašto atšaukti savo kariuomenę, bet prieš tai jis reikalauja, kad amerikiečiai sustabdytų pagalbą Afganistano laisvės kovotojams. (Sakoma, kad jie gauna 630 milijonų dolerių vertės paramą per metus, jų tarpe ir priešlėktuvines raketas, lengvai numušančias sovietų helikopterus.) Prezidentas to tačiau neprižadėjęs.

Mažai kalbėta ir apie kitą regionalinį konfliktą - Nikaragvoje. Gorbačiovas pareiškęs, kad jis pritaria Centro Amerikos taikos planui ir esąs pasiryžęs sustabdyti pagalbą sandanistų režimui. Jis tačiau davęs suprasti, kad amerikiečiai prieš tai turėtų sustabdyti paramą contrams, ką Reaganas - kaip ir Afganistano atveju - nepažadėjęs.

Įdomiausia tačiau yra tai, kad jau prieš kelis mėnesius iš ten pabėgo labai svarbus Nikaragvą valdančių brolių Ortega bendradarbis,

Taip L'Express karikatūristas vaizduoja Reagano-Gorbačiovo susitikimo rezultatus ...

majoras Roger Miranda Bengoechea su labai svarbiomis žiniomis ir ateities planais. Majorui tačiau nebuvo leista susitikti su spaudos atstovais iki nepasibaigė viršūnių konferencija.

Galimas daiktas, kad administracija ir toliau būtų apie tai smulkiau nepranešusi, jei ne reikalas gauti iš Kongreso lėšų tolimesniam contras išlaikymui. Dabar jau žinome, kad Nikaragva ginkluojasi su sovietų pagalba ir pagal bendrą su jais planą. Tikslas yra išlaikyti ne tik stipriausią 60 tūkstančių karių reguliarią kariuomenę Centro Amerikoje, bet dar sudaryti 540 tūkstančių miliciją. Kam tokios ginkluotos pajėgos reikalingos kraštui, kuriam faktinai niekas negrąšina?

Prezidentas Ortega savo spaudos konferencijoje pripažino, kad toks planas egzistuoja ir bus vykdomas net tuo atveju, jei būtų įgyvendintas Taikos planas, nes Nikaragva negali pasitikėti JAV-bėmis!

Majoras Miranda padarė tokį stiprų išpuolį Kongreso nariams, kad paramos pratęsimas contrams beveik užtikrintas. Ginčas eina tik dėl sumos dydžio. Majoras Miranda taip pat pateikė įrodymų, kad sandanistai padeda kitų kraštų - kaip Salvadoras - komunistiniams sukilėliams. Viso to Reaganas nepasakęs Gorbačiovui. Matyt tam, kad jų susitikimas neturėtų nemalonių momentų.

Grįžtant vėl prie senes-

nių įvykių ... Europos Lietuvos paskelbė, kad Antanas Gečas (Gecevičius) patraukė teisman londoniškį The Times už jo apšmeižimą, reikalaujamas 50,000 svarų baudos. Mat, tas dienraštis pasinaudojęs sovietinėmis informacijomis. Kokios jos buvo, išduoda ką tik šį kraštą pasiekusiame Švyturio 19 numeryje 'karo nusikaltėlių' gaudytojas Vytautas Žeimantas. Cituodamas britų šaltinius Žeimantas teigia, kad Gečas prisipažįsta tamavęs 12-me lietuvių policijos batalijone, tačiau neigia dalyvavęs žudynėse. Jo batalijonas saugodavo egzekucijų vietas, o žudė gestapininkai.

Žeimantas, žinoma, aiškina, kad Gečas pats žudęs nekaltus civilius, prie jų prisikaitydamas ir komunistinius partizanus. Dėl to reikia pastebėti, kad tarptautinė teisė saugo civilių gyventojų teises, bet neduoda jokių teisių partizanams, kurie turi skaitytis su mirtimi, jei bus pagauti. Taip patys sovietai elgėsi su mūsų laisvės kovotojais po II-jo D. karo ir dabar Afganistane. Pirmuosius jie vadino 'banditais', antruosius 'bušmanais'.

Savo išvadžiojimus Žeimantas taip baigia: "Norisi tikėti, kad ateis toks laikas, kai Anglijos valdantieji sluoksniai vis dėlto patrauks buvusius nacistus atsakomybėn. A. Gecevičiui padai svyla vis stipriau". Atseit, jam daugiau rūpi ne tiek padaryti nuskalstamieji darbai, jei jų iš viso būtų, bet paieškomųjų ideologija. Tų pačių

■ Iš kitos pusės

Lapkričio 28 d. LITERATŪROJE IR MENE Belgijoje gyvenęs rašytojas Eduardas Cinzas taip pasisakė apie pabėgusį iš tarybinės Lietuvos rašytoją Kondrotą:

"Jeigu pasitraukia automechanikas, pastatys kitą į jo vietą. O kada jau pasitraukia tokio lygio rašytojas, yra nuostolis Lietuvai. Brolau, ką tu veiksi, nors ir šūkauji, kad angliškai rašysi? Viešpatie dievo durniau, aš keturiasdešimt metų gyvenau Prancūzijos pašonėje ir galiu parašyti romaną prancūziškai, bet vis neįsidrašinu. Žmogui yra viena kalba, kurią jis gauna iš motinos. Aš kalbu keturiomis kalbomis, o jei dar pridėsiu tas, kuriomis graibausi — tai šešiomis. Ir aš neįsidrašinu rašyti romano prancūziškai. Kaip aš rašysiu kitaip būdamas lietuvis. Reikia gimti, reikia užaugti, reikia prisiimti kultūrą per kalbą, šeimą, tai iš to kils ir literatūrinė kalba. O jis, linksmuolis, vos nuvažiavęs čirškauja: parašysiu romaną angliškai! Ak, tu švilpi nelaimingas, geriausiu atveju nueisi į 'Amerikos balsą'. Arba būsi bibliotekų raštininkėlis. Ir viskas. O jeigu ir lietuviškai parašysi romaną, tai išspausdins kaip ir man 500 egzempliorių tiražu. O Lietuvoje tu buvai rašytojas. Ir ne tik rašytojas, bet kultūrininkas — Lietuvos dalelė. Tu išėjai, ir Lietuvai nuostolis. Šitaip aš žiūriu."

Atseit — vyrai ir moterys — nebėkit, likit 'Lietuvos dalelėmis'. Iš pirmo žvilgsnio labai patriotiška, bet iš kitos pusės ... Tame pačiame pasikalbėjime paliečiamas A. Škėmos raštų išleidimas Vilniuje. 'Lietuvos dalelės' aiškino Cinzui, kad iš Škėmos romano "Balta Drobulė" galima paimti tik atskirus fragmentus, nes jo, Škėmos, požiūris yra 'mums nepriimtinas'. Kitaip sakant, norėdamas būti 'Lietuvos dalele' turi rašyti dabartinei valdžiai, kuri remiasi ne gyventojų pritarimu, bet sauvale, 'priimtinas' t. y. ją užgriandčius dalykus! Kūrėjui tačiau reikalinga laisvė. Kas be jos atsitinka, parodė Gorbačiovas. Net jam pasidarė per tvanku. Jam prireikė glastnosties ir perestroikos. Žodžiu, tie rašytojai ir kitokie kultūrininkai, kurie savo talentų neatidavė valdžiai, savaip prisidėjo prie įsigalėjusios stagnacijos, kuri privertė ieškoti kokios išeities. Tiesa, dėl to gal netėkome individualinių kūrinių. Gaila, bet reikia žiūrėti atitruktai. Didžiosios mintys nepražus. Jei jos neateina į galvą ar neleidžiama jų paskelbti dabar, jos ilgainiui nors kitomis lūpomis vistiek išvys dienos šviesą. O kol kas pasyvus pasipriešinimas — tylėjimas savo tėvynėje ar net pabėgimas iš jos turi savo moralinę vertę. Kitaip prostitucija turėtų būti laikoma didžiausia ir vienintele dorybe.

(vm)

dalinių dalyvis, grįžęs į Lietuvą, sutinkamas iškilmingai, bet negrįžę kaltinami bandavimu su naciais - t.y. tuo pačiu elgesiu kaip pats ... Stalinai! Ar jis nesusidėjo su naciais dalies Lenkijos ir Pabaltijo valstybių pagrobimui, per kurį buvo ištremta šimtai tūkstančių žmonių ir dešimt tūkstančių išžudyti visai panašiu būdu kaip vokiečių okupacijos metu Minske, kas dabar primetama Gečiui?

Nauju Lietuvos kompar-

tijos bosu, vietoje mirusio Griškevičiaus, paskirtas Rimgaudas Bronislavas Songaila, gimęs 1929 metais, Partijos narys nuo 1953 m. Yra baigęs Lietuvos veterinarijos akademiją, bet daugiausia dirbo partijos biurokratijoje. Formaliam išrinkimui pirmininkavo Maskvos vyr. patikėtinis N. Mitkinas. Priežiūrai dar buvo atsiųstas Tarybų Sąjungos kompartijos CK sekretorius G. Razumovskis.

ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ

proga sveikiname visus Korp! Neo-Lithuania korporantus ir jų šeimas visuose kraštuose, linkėdami visiems asmeninės laimės ir kartu tikėdamiesi greitesnių prošvaisčių mūsų tėvynėje Lietuvoje.

KORP! NEO-LITHUANIA VYR. VALDYBA

Audronė Gulbinienė
Jurgis Lendraitis
Vida Jonušienė
Algis Augaitis
Vaclovas Mažeika

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRASTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscrip-
tion per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Kalėdų Kristaus proga

Ivairūs istoriniai šaltiniai rodo, kad imperatorius Augustas, viešpatavęs nuo 30 m. pr. Kr. iki 14 m. po Kr., kas 14 metų išleisdavo potvarkį, įsakantį visuotinį gyventojų surašymą. Šis surašymas turėjo dvejopą tikslą: pagrindinį ir šalutinį. Pagrindinis tikslas — tiksliai sužinoti tai, kiek yra jaunų vyrų, tinkamų atlikti kariškos tarnybos būtiną prievolę; šalutinis — surašyti visus gyventojus mokesčių reikalu, kurį labiausiai pajusdavo Palestinos žydai.

Toks imperatoriaus Augusto įsakymas surašymas buvo "pirmas... Kvirinui valdant Syriją. Taigi visi keliavo užsirašyti, kiekvienas į savo miestą" (Lk. 2, 2-3). Įdomu, kodėl į savo miestą?... Svarbiausia todėl, kadangi žydai savo gyventojus skaičiuodavo ne pagal gyvenamąją vietą, bet pagal Izraelio giminių kilmės vietą, kurios gelmėse glūdi žydų religinės ir tautinės darnos giliausia prasmė. Suprantama, kodėl šios darnos nedrįso pažeisti net galingieji senovės romėnai, leisdami žydams užsirašyti, kiekvienam nuvykus į savo miestą, į Izraelio giminių vietą.

Taip ir Juozapas su Marija keliavo iš Galilėjos miestelio — Nazareto į Judėją, esančią Palestinos pietuose. Pasuko jie į karaliaus Dovydo miestą, vadinamą Betliejumi, nes Juozapas yra kilęs iš Dovydo namų ir giminių. Su juo keliaujanti Marija — jo sužadėtinė, t. y., anot anų laikų papročių, žmona, po širdimi jau turėjo iš šv. Dvasios pradėtą Dievą ir žmogų — visų tautų Išganytoją... Nuo Nazareto iki Betliejaus — 80 mylių. Tai buvo labai ilga ir varginanti kelionė. Atvykus į Betliejų, atėjo Marijai laikas gimdyti. Pagimdžiusi pirmgimį, t. y. vienintelį Sūnų, suvystė Jį vystyklais ir pagulė ēdžiose, nes jiems nebuvo vietos užiegoje.

Evangelistas Lukas nesako, kad iš viso nebuvo vietos užiegoje. Jis sako, kad jiems nebuvo vietos užiegoje, kuri ir to vardo nebuvo verta. Tokia užieiga — tai vidutiniško dydžio plotas, aptvertas aukštoka siena, turįs tik vieną išėjimą. Gyvuliai nakvodavo tokios "užeigos" viduryje po atviru dangumi. Keleiviai mėgindavo pailsėti vadinamosios užieigos "galerijose", beveik šalia gyvulių: čia triukšmas, spūstis ir stoka paprasčiausios švaros — savaime suprantami dalykai.

Niekam nėra malonu kalbėti apie savo šeimos problemas; lygiai Bendruomenės nariui nemalonu kelti į viešumą Bendruomenės negeroves. O vistiek reikia! Atrodo, kad Bendruomenėje yra veikėjų, kurie nori ne tik vadovauti, bet ir dominuoti. O čia jau ir negerai! Ne tik negerai, bet ir prieštarauja bendruomeniniams principams. Net nemandoma pasekti žmonių nuotaikas, o jeigu žmonių nuotaikos kur prasiveržia į paviršių, tai į jas nekreipiama jokio dėmesio. Beveik kaip Sovietų Sąjungoje, kur valdžia sukonden-

Pagaliau ramiai ir nuošalią vietą Juozapas su Marija rado gyvuliams skirtoje mažoje oloje, išraustoje Betliejaus kalvos pakrausėje. Čia gimė Dievas ir žmogus — Kalėdų Kristus, pilnas malonės ir tiesos (plg. Jn. 1, 14)... Lai Jis vis labiau laimina mus, ypač mūsų brolius ir seses pavergtuosius, nežiūrint kur jie bebūtų. Mūsų tautos modernaus dainiaus Bernardo Brazdžionio žodžiais tariant:

— Mes be tavęs, Kalėdų Kristau, pūga,
Mes be Tavęs tiek metų žiemą šalom, —
Tegu paliaus čia šiaurės vėtros stūgaut,
Tegriš pavasaris į mūsų vargo šalį...

Palaimink protėvių kapų kalnelį šventą,
Ir našta knygnešių, ir ištremtųjų kančią,
Ir amžių palikimo didį testamentą,
Ir kruvinas rankas nuo darbo ir nuo pančių...

Bent tiek kartu pamąstėme Kalėdų Kristaus progą, žerinčia malonės ir tiesos pilnatvę: garbė Dievui aukštybėse, o žemėje ramybė geros valios žmonėms (plg. Lk. 2, 14).

Dr. Tomas Žiūraitis, O.P.

Bendruomenė slidžiame kelyje

Juozas Žygas

truota viršūnėje ir visai neskaitoma su žemiau esančiais. Demokratijose yra priešingai: valdžia eina iš apačios į viršų, viršūnėje esantieji turi kreipti dėmesį į žemiau esančius, nes priešingu atveju gali žemyn nuriedėti.

Tiek Bendruomenės nariams, tiek ir visai išeivijai vienas iš pačių opiausių klausimų yra OSI vedamos bylos ir "raganų medžioklės". Bet ne mūsų veiksmams ar veikėjams! Jie gyvena iliuzijų pasaulyje. Gal dėl to, kad didžiumoje Vokietiją pasiekė su trumpomis kelnaitėmis arba vystyklusose, tad jaučiasi labai saugūs.

Gal toks jau mūsų būdas, kad, atėjus pavojui, pabundame, pašūkaujame, gal priimame kokią rezoliuciją... ir tuo pasibaigia. Tą mūsų būdą gerai žino tie, kurie stovi priekinėse eilėse, taip sakant, vadovauja mūsų veiklai. Pasklidus gandams apie galimą Liudo Kairio deportaciją, rugpjūčio 5 d. "Seklyčioje", Chicagoje, buvo audringas susirinkimas. Deja, reikia pripažinti, kad jame buvo pasigesta mūsų politinės veiklos kai kurių vadovų, ypač LB buvo silpnai atstovaujama. Daugiausiai matėsi politinės veiklos "kilbukai", o stambesnės žuvys laikosi gilesniuose vandenyse. Ten buvo pakalbėta apie "veiksnių pasitarimą lietuvių teisėms ginti Washington". Taip pat buvo prisiminta, kad "lapkričio mėn. numatoma praversti rinkliavą visoje Amerikoje". Lapkričio mėnuo praėjo ir nebuvo nei veiklos, nei rinkliavos. Įsivaizduokite veikėjus, kuriems nei pinigai nerūpi. Kur dinga tas Lietuvių teisėms ginti komitetas? Kas girdėjo apie jo veiklą? Tas visas tariamas veikimas tėra — tik muilo burbulų pūtimas. Jeigu kur nors mūsų veiksniai ir nesutaria, tai čia yra pilnas sutarimas — nieko neveikti. Paskutiniame VLIKo seime Montralyje Vyt. Jokūbaitis savo paskaitoje "VLIKo santykiai su organizacijomis" nei PLB, nei LB gero žodžio neturėjo, bet, kalbėdamas apie Lietuvių teisėms ginti komitetą, pažymėjo, "kad buvo darnus visų bendradarbiavimas".

Mes tariamos veiklos ir darnos buvome užmigdyti, jausdamies labai saugiai, miegojome ir sapnavome dangiškų sodus, kur "aniuolai gieda". Iš to saldaus miego mus pažadino Rasos Razgaitienės ir Dainos Kezienės ATVIRAS LAISKAS LIETUVIŲ BENDRUOMENEI. Jeigu

dar vis kokios nors veiklos tikėjomės, tai dabar pamatėme, kad Bendruomenė "nuėjo su... obuoliauti". Anksčiau buvo kalbėta apie "veikėjus, kuriems nei pinigai nerūpi" dabar matome, kad pinigai ir jiems labai reikalingi. Vadinamosios istorijos parašymui reikėtų net 60,000 dol., dar net nežinant, į ką ta istorija bus panaši. Teko matyti sutarties projekto kopiją. Ten įrašyta: "Korektūros — neleidžiamos". Taip sakant, reikia "katę maiše pirkti". Jeigu nežinome, kas bus apie mus parašyta, tai aiškiai žinome, į kieno kišenę pirštai tiesiami ir iš kur tikimasi tuos pinigus gauti. Gal bus tokių, kuriems bus neaišku, apie ką čia reikalas eina, tad paaiškinsiu. Yra numatoma išleisti 1941-44 laikotarpio istoriją. Niekas gal nebūtų priešingas istorijos leidimui, bet ne tokios. Čia ir prasideda kontroversija.

Pirma, istorija turėtų apimti 1939-45 m. periodą. Turi būti pavaizduota ne tik

(Nukelta į 4 psl.)

Ko laukti toliau...

(Atkelta iš 1 psl.)

kandias negeroves, bet vis dar negalima eiti taip toli, kad dėl to galima būtų apkaltinti ir pakeisti pačią sistemą, kuri prie to privedė. Už tat Vakaruose daug kam knieti kaip nors padėti Gorbačioviui išlaikyti jo paties prestižą. Juk jis nori reformų! Bet kokių, ir kaip toli einančių - jis pats nepasako. Galimas daiktas, kad jis pats nežino ir, svarbiausia, jis vistiek priklauso komunistų partijai, kuri - būdama neišvaikyta - progai pasitaikius vėl pakels galvą ir kraštą grąžins sunkesnėn vergijon, o pats Gorbačiovas (geriausiu atveju) vėl atvyks Amerikon, bet šį kartą kaip... imigrantas.

Išvadoje reikia pastebėti, kad iniciatyva ir toliau liko Gorbačiovo rankose. Konkretūs susitarimai dėl vienos ar kitos ginklų rūšies sumažinimo gali atnešti tik laikiną palengvėjimą. Rimtesnį pagerėjimą tarptautiniuose santykiuose ir pačioje Sovietijoje galėtų atnešti tik radiklios santvarkos reformos, kurios nėra įmanomos nepažiūrėjus *tikrai tiesai* į *akis*. Vakarai, paisydami savo pačių interesų, geriau padarytų ne ieškodami būdo kaip padėti Gorbačioviui, bet - sekant Churchillio patarimu - leisdami jam (kaip vokiečiams ir italams karo metu) pavirti savo paties padažą.

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų
Naujųjų Metų!

Bendruomenė slidžiame kelyje...

(Atkelta iš 3 psl.)

vokiška okupacija, bet ir bolševikinė. Nesusipažinus su bolševikine okupacija, nebūtų galima pilnai suprasti vokiečių okupacijos meto lietuvių laikysenos ir kai kurių padarinių. Čia jau yra aiški tendencija nutylėti bolševikinę okupaciją. Kodėl tenorima tik apie vokiečių okupaciją rašyti, tai gal paaiškins ši citata. "Sužiedėlis: Pagaliau konkrečiai prieinama prie mums rūpimos temos: vokiečių okupacijos istorija Lietuvoje pseudoistorijos ir jos trūkumų šviesoje (gal geriau pasakius tamsoje). Pastaruoju metu ši tema yra tapusi aktuali tiek iš Rytų Europos kilusiai išeivijai, tiek žydų bendruomenei, tiek sovietinėms institucijoms" (Draugas, 1987. XII. 9). Galima būtų beveik padaryti išvadą, kad LB apsiima tokią medžiagą parūpinti.

Antra, tai numatytas jos autorius — būtent, dr. Saulius Sužiedėlis. Kodėl JAV Lietuvių Bendruomenė pasirinko šį autorių? Kokie jo kredencijalai? Ar jo 5-kių metų veikla OSI įstaigoje jau padaro jį mums priimtinu? O gal jo tėvo geras vardas? Čia man ir kyla įtarimas, kad gali būti ideologinė orientacija, kadangi, man šiuo reikalū kalbant, vienas tos pačios krypties veikėjas patarė man "nesmarkauti". O aš imsiu ir "pasmarkausiu", nes į valdžias ir prezidentus nesitaikstau, tad anot A. Strazdelio: "Bo esmu valnia paukštelė, Neturiu ant savęs pono", tad galiu reikšti nuomonę pagal savo nuožiūrą ir sąžinę, nesilaikydamas kokių nors "kliukų" nuorodų.

Atrodo, kad organizuotomis pastangomis iš S. Sužiedėlio norima padaryti "tautinį herojų". Jis buvo pakviestas padaryti referatą Ateities akademiniame savaitgalyje Chicagoje, jis taip pat davė pranešimą vadinamoje "Politinėje konferencijoje" Washingtone. Beveik slapčia užangažuotas parašyti jau minėtą istoriją, žinoma, už riebų honorarą. Honorarą tai jau būtų turėjusi "visuomeninė kišenė" apmokėti. "Klika", žinoma, būtų pasistengusi, kad viskas ramiai ir sklandžiai praeitų. Deja, jų kortos susimaišė. Visas reiklas iškilo į paviršių. Aš ne dėl to apie jį rašau, kad jis dirbo OSI. Ne! Bet todėl, kad jis nori OSI mentalitetą įvesti į mūsų visuomenę. Štai jo žodžiai! Citata iš dr. S. Sužiedėlio paskaitos Washingtono spalio 24 d. PLB-nės Politinėje konferencijoje.

Londono eskizai

Kalėjimo vietoje - meno galerija

Henrikas Stasas

(5)

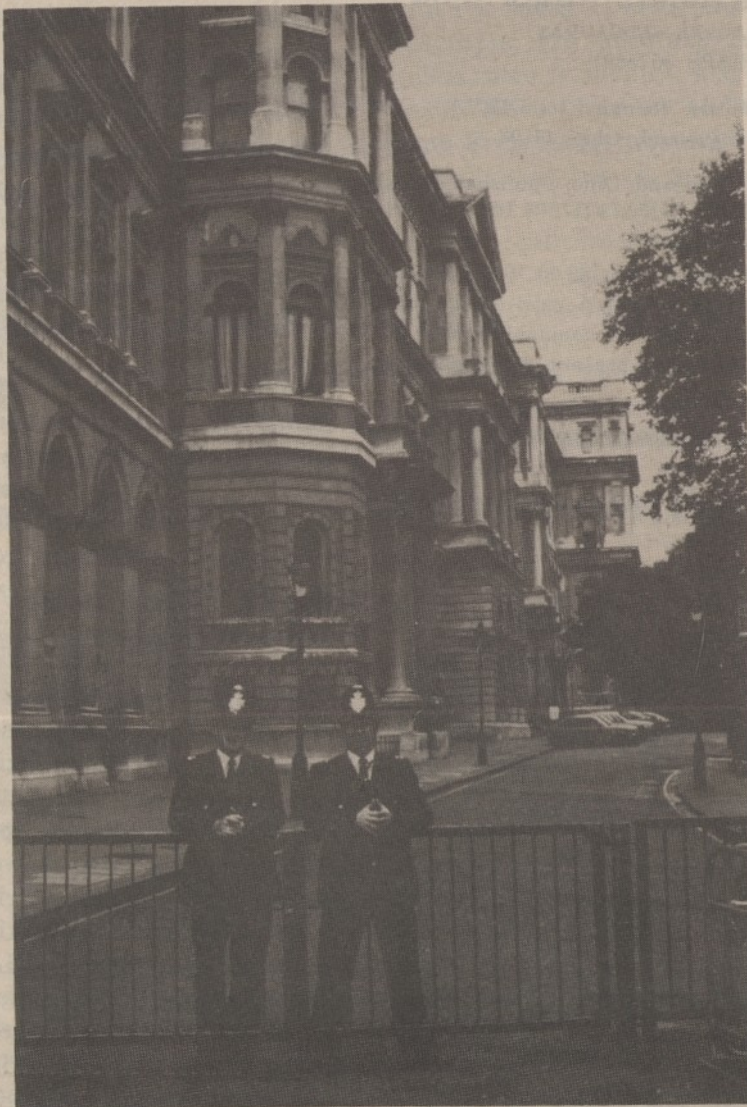
Temzės Londono gyvybės simbolis prie kurios koncentruojasi ne tik Anglijos politinis gyvenimas su parlamento rūmais, Westminster Abbey ir garsiuoju Downing Street, bet ir didelė dalis šio miesto kultūrinio gyvenimo: čia teatrai, koncertų salės, muziejai ir t.t.

Tad nuo šv. Povilo katedros grįžau vėl prie Temzės, kur pilkas vanduo skaudamas Millbank gatvę su savim nusinešė ir šiame krante buvusios ne labai garbingos įstaigos prisiminimus. Mat čia stovėjo vienas didžiųjų Londono kalėjimų, iš kurio Temzės upe veždavo sunkiai nusikaltusius į tolimas Anglijos kolonijas su maža viltimi grįžti. Kalėjimas čia egzistavo iki 1890 metų. Dabar čia iš puikaus žolyno kyla klasikinis Tate galerijos portalas. Pagal viktorianinę idėją jis čia iškilo kaip Londono kultūrinis centras ir buvo skirtas išimtinai britų menui. Vėliau galerija buvo pavadinta turtingo cukraus pirklio Henry Tate vardu. Šis ir pirmas paaukojo galerijai iš savo rinkinio 67 brangius paveikslus. Per eilę metų galerija buvo daug kartų perstatyta ir padidinta naujais priestatais. Patalpos labai modernios ir erdvios. Pvz. viena salė 210x90 pėdų ir be vienos atraminės kolonos.

Galerijoje esantys meno kūriniai apima įvairias epochas ir sroves. Kiekvienai mokyklai ir atskiriems dailininkams skirtos atskiros patalpos. Čia atstovaujami visokie "izmai": kūbizmas,

"Skaudus faktas, kad OSI veikla kai kuriems lietuviams yra gyvybinės reikšmės klausimas. Bet, tai pripažinus, ar galima iš tikrųjų tikėti, kad tauta išlikusi gajai ir tvirta po dviejų okupacijų ir šimtai tūkstančių kankintų ir nukankintų tautiečių, staiga sugniūš, jei pačiu blogiausiu atveju, keliasdešimt išeivijos narių atsidurtų anapus?"

Vien šių jo minčių užtenka, kad jis būtų diskvalifikuotas ir laikomas "persiona nongrata". Visuomenė turi reaguoti, nereikia apleisti LB gretų, bet reikia aktyviau jose dalyvauti. Ne mūsų rankose vairs, bet mūsų kišenėse raktas benzino tankui. Turime uždaryti pinigines kol nesiskaitoma su visuomenės opinija ir interesais; kol praeis noras panašias istorijas ir jų autorius finansuoti.

Garsusis Londono Downing Str. lėjimas saugomas policijos.

purizmas, futurizmas, dada, siurrealizmas ir kt. Prieš einant man į muziejų kažkas ir pasakė, kad ten matysiu darbus nuo modernizmo iki beprotybės. Muziejų galima lankyti savaitės dienomis nemokamai ir su grupiniu vadovu. Vadovai veda į atskiras kolekcijas skirtingom valandom.

Iš kitų dailininkų čia išsiskiria Henry Moore, Naum Gabo, Alberto Giacometto, Turner ir Mark Rothko.

Vadovė atkreipė mūsų dėmesį į Mark Rothko, kur vienoj patalpoj kabo jo 9 dideli abstraktai pavadinti "Black on Maroon". Šie pradžioje buvo dailininko numatyti prabangiam New Yorko restoranui "Four Season" dekoruoti. Bet padirbėjęs keletą mėnesių dailininkas pagalvojo, kad jie tam restoranui netiks ir nepardavė. Tada jis juos perleido Tate galerijai, bet su sąlyga, kad būtų pakabinoti vienoj patalpoj ir pagal jo nurodytą tvarką. Kaip vadovė toliau pasakojo, dailininkas labai džiaugėsi ir nekantriai laukė dienos kada jo paveikslai kabės Tate galerijoje ir po vienu stogu su garsiuoju Turneriu.

Bet štai kas atsitiko. Vieną dieną Rothko darbai buvo atvežti į Tate galeriją. Darbininkai nešė juos per užpakalines duris į vidų, o tuo pačiu metu laiškanėšis atnešė per priekines duris telegramą, kurio-

je buvo parašyta, kad dailininkas Rothko mirė.

Supažindinama su modernistais vadovė pastebė-

jo, kad šie savo darbuose parodė patys save, savo gyvenimą, savo jausmus ir troškimus. Todėl jie ir iš žiūrovų reikalauja jausmės ir intelektualinės reakcijos. Todėl modernų meną gana sunku stebėti, nes tai reikalauja iš žiūrovo daug dvasinės energijos. Jei žiūrovas mato bent vieną suprantamą ženklą ar mintį, tai reikia manyti, kad jis dailininką supranta ir eina ta kryptimi, kurią dailininkas nori. Tad dalyvaudime jų kūryboje savo mintimis ir jausmais, pastebėjo vadovė.

Iš šio sunkiai suprantamo ir mintį varginančio meno vadovė vedė į garsaus britų dailininko William Turner patalpą, kurioje yra 150 jo aliejaus ir akvarelinių darbų. Turneris iš karto tapė romantizmo įtakoje, bet vėliau perėjo į abstraktą ir impresionizmą. Ypač jo akvarelės labai gyvos, kuriose jis išvystė šviesos refleksus. Jis gana skirtingas nuo Rothko. Gal galerija juos taip ir sugrupavo vieną šale kito, kad lankytojai sukeltų didesnę pasigėrėjimą tarp jų.

Be tapybos darbų muziejuje didelė kolekcija įvairių srovių plastinio meno. Čia darbai tokių didžiūnų kaip Rodin, Epstein ir anglų Caro ir Paolozzi. Taip pat daugybė 19 ir 20 amžiaus modernių skulptorių darbų.

(Nukelta į 13 psl.)

Kalėdų šventėse ir žengiant į 1988 metus, maloniai sveikiname mūsų sąjungos garbės narius, tarybos narius, skyrių valdybas, visus sąjungos bendraminčius, kaip ir "Dirvos", "Naujosios Vilties" redaktorių, bendradarbių ir skaitytojų, linkėdami kiekvienam asmeniškai gerų švenčių, o lietuvių veikloje darbingų 1988 metų.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS VALDYBA

Dr. Leonas Kriaučeliūnas
Petras Buchas
Vida Jonušienė
Ona Daškevičienė
Eleonora Valiukėnienė

MIELI LIETUVIAI,

Šių metų šventes sutinkame keistų pasaulio nuotaikų aplinkoje. Tarsi lūkuriuojama, ar nesumažės žmogaus niekinimas, lyg žvalgomas, ar stebuklu rytoj neišnyks fizinė ir dvasinė vergija.

Mūsų viltys — pasitikėjimas savimi. Mūsų šventinis džiaugsmas — pažadas ramybei, atėjus iš aukštybių. Telydi Jis ne tik Kalėdose, bet ir išėjus ateinančius 1988 metus, ypač švenčiant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo septyniadesimtąją sukaktį.

Nuoširdžiausi sveikinimai visiems ir visame pasauly esantiems lietuviams! Kalėdų nešama artuma žmogaus žmogui tesujungia mus vienon šeimoni, išliekančion išėjus Lietuvos Nepriklausomybės metus ir toli už jų.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KRAŠTO VALDYBA

KŪRYBA IR MOKSLAS

ŠIRDIS

Dr. Danielius Degėsys

Prieš dvidešimt metų, tai yra 1967 metais, gruodžio 3-čią dieną, Pietų Afrikoje, chirurgas Christian N. Barnard padarė pirmą, pasaulyje dar nedarytą, operaciją. Jis išėmė iš mirtinai sužeisto žmogaus širdį ir ją persodino kitam, sunkia širdies liga sergančiam ligoniui. Ši operacija sukėlė didelį susidomėjimą visame pasaulyje. Nežiūrint, kad naują širdį gavęs ligonis išgyvenovienus metus, bet pati operacijos idėja davė viltį daugeliui nesveiką širdį turintiems žmonėms, kad jiems yra galimybė pratęsti gyvenimą.

Nuo to laiko pasaulyje buvo padaryta apie 5 tūkstančiai tokių širdies perso-

dinimų. Mažai jų buvo sėkmingų, bet vienas Europoje gyvenantis, 58 metų amžiaus žmogus jau virš 17 metų gyvena su persodinta širdimi. Tokia operacija su ligoninės išlaidom siekia apie 150 tūkstančių dolerių, neskaitant pooperatyvinės priežiūros ir vaistų, išėjus iš ligoninės. Pati operacija yra gana rizikinga, o rezultatai nėra patikimi. Apie 45-50% ligonių, išgyvenusių šią operaciją, neišgyveno penkių metų. Taigi, šis išpopuliarintas mediciniškas laimėjimas dėl savo brangumo ir rezultatų netikrumo, nėra visiems prieinamas ir neviseiems pritaikomas. Nežiūrint to, pati idėja, kad kūno organus

galima būtų persodinti iš vieno žmogaus į kitą, paskatino chirurgus ieškoti būdų, kaip galima būtų persodinti ir kitus organus. Šiuo metu geriausius rezultatus duoda inkstų persodinimai. Su persodintais inkstais žmonės išgyvena palyginti ilgai, bet jie visą laiką turi vartoti brangų vaistą, cyclosporiną, kuris mažina organizmo reakciją prieš įsodintą svetimą organą. Taip pat gana gerai toleruojami kepenų ir kaulų smegenų persodinimai. Paskiros klinikos bando persodinti plaučius ir kasą (pancreas), bet rezultatai tokių operacijų dar nėra geri.

Širdies ligomis Jungtinėje Amerikos Valstybėje kas metai miršta apie 800,000 žmonių. Dauguma jų miršta nuo širdies koronarinių indų sutrikimų, ypač nuo jų užsikimšimo trombu. Stebėjimai tokių ligonių parodė, kad koronariniams širdies indams staigiai užsikimšus tie ligoniai, kurių koronarinių indų kraujas apytaka būna greitai atstatyta, gana greitai pasveiksta. Kiti gi miršta. Koronarinių indų kraujas tekėjimą pagerinti yra keletas būdų. Pirmas, chirurginis būdas, tai užkimštas arterijas pakeisti kitais kraujui indais, darant taip vadinama "by-pass" operaciją.

Antras būdas, tai ištrinti koronarinio indo trombą vaistais. Tam tikslui vartojamas vaistas, streptokinazė, kuris suleidžiamas į užkimštą koronarinį indą naudojant ploną kateterį, kuris įvedamas per arteriją į aortą ir iš aortos į koronarinį indą, naudojant rentgeną.

Trombo pašalinimui bandymai daromi ir su laserio spinduliais. Laserio spinduliai gali būti leidžiami per ploną kateterį į užkimštą koronarinį indą ir nukreipti į trombą. Tokie spinduliai išgarina trombą ir tokių būdu atidaro arterijos spindį. Tikimasi, kad šis metodas neužilgo bus pritaikintas žmogaus širdies užkimštų koronarinių indų gydymui.

Koronarinių indų chirurgija yra ypač populiari tų ligonių tarpe, kurie širdies anginos (angina pectoris) atveju skundžiasi krūtinės skausmais. Tokios ligos atveju koronarinės arterijos būna susiaurėjusios, todėl per jas kraujas tekėjimas į širdies raumenį būna sumažėjęs. Dėl šios priežasties atsiranda skausmai krūtinėje. Skausmams pašalinti "by-pass" operacijos būna gana efektingos. Mirtingumas nėra didelis. Clevelan-

Dail. Prano Lapės piešinys

BALYS AUGINAS

KALĖDŲ LINKĖJIMAI

KAD visad būt Kalėdų rytas
Ir vaiko džiaugsmas širdyje!
Ir kad švytėtų sniegas kritęs
Jaunystės saule ir svaja! —

Kad nesibaigtų grandys metų,
Nebūt ligotų ir senų!
Kad niekas iš bičiulių gretų
Jau nepaliktų mūs vienu!

Linksmų Kalėdų Jums pasakės,
Jaučiu, kad akyse rasa — —
Tos degančios Kalėdų žvakės —
Kaip draugiškų širdžių šviesa! —

Kad visad šventas būt Kalėdų rytas —
Kaip amžinos buities prasmė! —
Žmogau — kaip snaigė iš dangaus nukritus —
Tu žemėj būk kalėdinė giesmė!

DŽIUGŲ ŠVENTŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ 1988 METŲ

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Centro Valdybai, Sąjungos Tarybos ir Vilties Draugijos nariams ir jų šeimoms.

Naujosios Vilties žurnalo ir Dirvos savaitraščio redaktoriams ir bendradarbiams bei jų šeimoms ir visiems Detroito ir Windsoro apylinkių bendraminčiams linki.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS
S-GOS DETROITO SKYRIAUS
VALDYBA

Šventoji Kristaus Gimimo diena — Kalėdos — ir Naujieji Metai teuzdega mumyse nepalaužiamą laukimą nepriklausomos Lietuvos atgimimo ir teuzkuria mumyse naują viltį ir naują ryžtą besidarbuojant tautos laisvinimo fronte.

Didžiųjų švenčių rimtis tesutelkia ir tejungia mus visus, Pavergtos Lietuvos brolius ir išeivijoje esančius, vieningai kovai, kad greičiau laisvės šviesa nušvistų okupanto iškankintai mūsų tautai.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

LIETUVIŲ FONDAS
LITHUANIAN FOUNDATION, INC.
3001 W. 59th Street • Chicago, IL 60629

ŠVENTŲ KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ

proga, Lietuvių Fondo vadovybė sveikina narius ir talkininkus, spaudos ir radijo redaktorius bei bendradarbius ir visą lietuvių visuomenę, linkėdama Dievo palaimos asmeniniame gyvenime ir ištvermės lietuviško darbo baruose.

Pavergtieji broliai ir sesės yra parodę nepaprastą pasiaukojimą ir ryžtą, kovoje už tikėjimą, žmogaus teises ir Lietuvos laisvę.

Tegul Aukščiausias laimina tautos didvyrišką kovą, į kurią jungiasi visa lietuviškoji išeivija, siekdama bendro tikslo — Lietuvos valstybinės nepriklausomybės.

Tebūna Naujieji Metai mūsų vilčių ir lūkesčių išsipildymo metai.

LIETUVIŲ FONDAS

do Klinikose kas metai būna daroma virš 2,200 tokių operacijų. Pooperatyvinis mirtingumas nesiekia daugiau negu 0.8%.

Koronarinių indų ir širdies anginos krūtinėje sukeltų skausmų gydymui, chirurgų ir internistų nuomonės skiriasi. Kardiologai-internistai rekomenduoja konservatyvų gydymą, būtent, vaistus kurie plečia kraujos indus, aktyvų vaikščiojimą ir mažai cholesterolio turinčią dietą. Chirur-

gai, žinoma, pasisako už chirurginį gydymą.

Europos širdies gydymo statistiniais duomenimis remiantis, iš konservatyviai gydytų pacientų 6 metus išgyvena 81%, o iš chirurginiai gydytų — 91%. Atrodo, kad rezultatų skirtumas tarp konservatyvaus ir chirurginio gydymo nėra didelis, tačiau operatyvinis gydymas greičiau paliuosuoja ligonį nuo krūtinės skausmų ir padaro gyvenimą malonesniu.

Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga, sveikiname Chicagos Lietuvių Tautinių Namų narius, rėmėjus ir talkininkus bei jų artimuosius, linkėdami visiems ir kiekvienam jų asmeniškai sėkmingų 1988 metų.

LIETUVIŲ TAUTINAI NAMAI,
DIREKTORIŲ TARYBA IR VALDYBA

Lietuvos krikščionybės sukakties minėjimai Kanadoje

J. Varčius

Kanadoje veikia 8 katalikų parapijos ir viena evangelikų parapija. Didžiausioje lietuvių kolonijoje Toronte, kur gyvena apie 10,000 lietuvių, yra dvi katalikų parapijos ir viena — evangelikų. Montrealyje, kuriame gyvena apie 5000 lietuvių, yra dvi katalikų parapijos. Hamiltone gyvena apie 2000 lietuvių ir čia yra viena katalikų parapija. Mažesnės lietuvių katalikų parapijos yra Londono, Delhi ir Winnipego miestuose. St. Catharines ir Ottawos miestuose veikia lietuvių katalikų misijos. Šios minėtos parapijos ir misijos jungia apie 10,000 lietuvių aktyvių tikinčiųjų, kurie remia jas aukomis, dalyvauja pamaldose ir jų minėjimuose.

Lietuvos krikščionybės 600 metų sukaktį paminėti Kanadoje prieš metus buvo sudarytas 19 narių centrinis komitetas Toronte iš parapijų ir organinių atstovų, kuriam vadovavo V. Bireta. Šio komiteto patarimais visose parapijose buvo sudaryti komitetai, kurie 1987 m. birželio surengė vietinio pobūdžio renginius. Jų programą sudarė iškilmingos pamaldos, paskaitos, koncertai bei vaišės. Juose dalyvavo artimų parapijų lietuvių kunigai, kanadiečių vietiniai dvasiškiai ir lietuvių parapijiečiai.

Krikščionybės sukakties minėjimai Kanadoje buvo užbaigti 1987 m. lapkričio 14-15 dienomis Toronte, kur įvyko pagrindinės iškilmės pagal paruoštą centrinio komiteto programą. Lapkričio 14 d., šeštadienį, 12 val. prie Toronto rotušės buvo iškelta Lietuvos vėliava, dalyvaujant Maironio mokyklos vyresniųjų skyrių mokiniams, prof. V. Skuodžio šeimai ir tautiečiams.

Šeštadienio vakarą 7 val. Ryersono teatro salėje įvyko religinio turinio koncertas, kuriame dalyvavo per 1000 lietuvių. Koncerto pagrindinę dalį sudarė poeto H. Nagio ir muz. A. Stankevičiaus kūrinys — kantata "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva", kurios atlikimas užtruko pusvalandį. Ši kantata buvo specialiai paruošta ir atlikta 1987 m. pavasarį Montrealyje įvykusioje Lietuvos krikščionybės 600 metų sukakties minėjime. Koncerto programa Toronte buvo papildyta muz. A. Stankevičiaus sukurta simfonete "Kryžių kalnas" ir muz. J. Govėdo giesme "Šeši šimtai metų klūpo", pagal "LKB kronikos" Nr. 73 paskelbtą nežinomo autoriaus eilėraštį.

Simfonetę atliko Toronto

miesto simfoninis orkestras, diriguojamas kūrinių kompozitoriaus A. Stankevičiaus, po kurio poetas H. Nagys pasakė kondensuotą poetinį žodį apie lietuvių tautos kelią į krikščionybę. Jungtinis choras scenoje, apie 160 dainininkų, pritariant orkestrui ir diriguojant kompozitoriui J. Govėdui galingai sugiedojo "Šeši šimtai metų klūpo". Tai buvo įvadas į pagrindinį kūrinį-kantatą, kurį atliko didingas choras, orkestras, vargonai ir solistai — A. Pakalniškys, R. Strimaitis, S. Žiemelytė ir V. Verikaitis. Visi dalyviai buvo sužavėti kantatos giesmių dainų melodijomis, kurios priminė senųjų laikų lietuvių liaudies dainas ir giesmes.

Pasibaigus koncertui, kuris užtruko apie valandą, koncerto dalyviai su degančiomis žvakėmis žygiavo miesto gatvėmis iš teatro į Toronto katalikų katedrą. Žygiavo tūkstantinė minia, apie kilometro ilgio. Priekyje buvo nešamas lietuviško stiliaus kryžius ir plakatas su įrašu "Lithuania — safferring Christ in the U.S.S.R." Jaunimas dalino praeiviams angliškus lankstinukus apie Lietuvos krikščionybės sukaktį. Pasibaigus eisenai, visi susirinko katedroje, kur vysk. P. Baltakis pašventino atneštą kryžių ir sukalbėtos Rožinio maldos.

Po vakaro maldų, jaunimo būrelis pašventintą lietuvišką kryžių pastatė katedros aikštelėje, papuošė degančiomis žvakėmis, pridėjo iš eitinių atneštą įrašą ir pasiliko budėti pakaitomis visą naktį iki sekmadienio 2 val. p. p. Katedros viduje budėjo kiti maldininkai iki pat ryto, kurie katedroje skaitė sąžinės kalinių biografijas, "Kronikos" ištraukas ir meldėsi už Lietuvos kankinius.

Iškilmingos pamaldos įvyko lapkričio 15 d., sekmadienį, 2 val. p. p. Katedrą užpildė apie 1300 susirinkusių lietuvių iš Toronto, Montrealio, Hamiltano, Londono, St. Catharines ir kitų kolonijų. Religinės iškilmės pradėtos didele procesija, kurią sudarė lietuviškų organizacijų vėliavos, krikščioniškų konfesijų vyskupai bei kunigai, katedros klebonas, šv. Tėvo atstovas arkiv. A. Palmas, devyni koncelebruojantys lietuvių kunigai ir vysk. P. Baltakis.

Ekumeninių maldų metu kitų konfesijų atstovai, būtent, latvių liuteronų, ukrainiečių katalikų, gudų ortodoksų, lietuvių evangelikų, priėję prie altoriaus skaitė maldas už Pabaltijo

kraštus. Prieš pamokslą įvadinį žodį tarė Toronto katalikų arkiv. A. Ambrozic, pareiškęs sveikinimą lietuvių tautai ir teigiamai įvertinęs jos pastangas religinėje, kultūrinėje ir valstybinėje srityje. Vysk. P. Baltakis aukštiesiems dvasiškams įteikė Lietuvos krikščionybės medalius. Jis ir pasakė pamokslą, ragindamas lietuvių tautą žygiuoti ateitin šimtmečiais išbandytais keliais. Pamaldų metu didingai giedojo jungtinis choras Toronto "Vilungės", Prisikėlimo parapijos ir Maironio mokyklos choras. Pasibaigus Mišioms, kurias užtruko virš porą valandų, žavingai skambėjo Lietuvos himnas katedros skliautuose ir Maironio "Marija, Marija", išeinant iš katedros vėliavoms ir dvasiškių procesijai.

Iškilmės buvo užbaigtos Anapilio didžiojoje salėje 6 val. prasidėjusiu pokyliu, kurio dalyvius daugumoje sudarė jungtinio choro nariai su šeimomis, solistai, chorvedžiai, rėmėjai, aukotojai, visuomenės ir spaudos atstovai, iš viso apie 600 žmonių. Scenoje prie išpuosto garbės stalo vietas užėmė kitataučiai dvasiškiai, lietuvių kunigai, prof. V. Skuodis su šeima, montrealiečiai kantatos autoriai ir kiti svečiai. Pokyliui vadovavo pranešėja Indrė Čuplinskaitė. Maldą sukalbėjo pronuncijus arkiv. A. Palmas. Pasivaikinus dalyviams lietuviško maisto patiekalais, širdingai sveikino ortodoksų vysk. Maciukevič, Kestono kolegijos atstovas iš Britanijos ir kiti svečiai kitataučiai.

Pagrindinis šio pokylio kalbėtojas buvo prof. V. Skuodis, kuris atvyko su savo žmona ir dukra į Torontą lapkričio 11 d. vakarą. Sekančią dieną prof. V. Skuodis dalyvavo specialiai jam suruoštoje konferencijoje, į kurią atvyko visų trijų Toronto dienraščių reporteriai, katalikų spaudos atstovai, televizijos ir radijo reporteriai. Jis išsamiai čia atsakė į reporterių statomus klausimus, suteikdamas daug informacijų apie sovietinius kalmėjimus, koncentracijos lagerius, politinius kalinius, apie dabartinę būklę Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Tos pačios dienos vakare televizijos stotys parodė konferencijos vaizdą ir pateikė trumpas pasikalbėjimų informacijas. Dienraščiai sekančią dieną paskelbė išsamesnius pranešimus.

Lapkričio 14-15 d. d. prof. V. Skuodis su žmona ir dukra dalyvavo tuo metu Toronte vykusioje KLB

krašto tarybos suvažiavime, kuriame pasakė keletą kalbų ir aktyviai dalyvavo diskusijose dėl ryšių su Lietuva. Tomis dienomis jis su šeima dalyvavo visuose Toronte vykstančiuose krikščionybės sukakties minėjimo renginiuose.

Prof. V. Skuodis minėdamas pokylyje kalbėjo apie Lietuvos pagrindžio spaudą. Pirmasis ir pagrindinis pagrindžio leidinys yra "LKB kronika", atsiradusi 1972 m. po kunigų šeškevičiaus, Zdebskio ir Bubmio teismų. Tai buvo pirmas ginklas kovoje su religijos priespauda. Jos leidimą paskatino išeivija, kai leidėjai sužinojo, kad užsienyje platinama "Kronika" ne tik lietuvių, bet ir kitų tautų kalbomis. "Kronika" gina tik religijos teises. Netrukus atsirado "Aušra", kuri rūpinasi tautinės laisvės gynimu. Šie abu pagrindžio leidiniai stebuklingai išsilaikė iki šių dienų. Be šių leidinių pagrindyje pasirodė ir daugiau leidinių, kurių skaičius vienu metu siekė net 14 periodinių informacijų ir žurnalų leidinių. Be šių buvo išleista apie 2000 neperiodinių leidinių. Visa pagrindžio spauda yra paruošiama rašomąja mašinėle ir platinama perrašant ma-

šinėlė gautus leidinius. Tačiau jie visi sunyko, saugumiečiams išaiškinus jų leidėjus.

Baigęs pranešimą, prof. V. Skuodis pareiškė padėką laiškų siuntėjams iš Amerikos, kurių jis kalėjime negavęs, bet apie juos sužinojęs iš šeimos narių. Laiškai ir maldos jį stipriškai visai ir jų dėka atlaikė visas kalėjimo kančias.

Iškilmės buvo užbaigtos rengėjų komiteto pirm. V. Biretos padėka visiems svečiams, kantatos autoriams, chorams ir jų vadovams ir visiems prisidėjusiems prie šios sukakties iškilmingumo, kurių dėka šis minėjimas tapo didinga lietuvių šventė, iškėlus Lietuvos bylą į plačią viešumą, ypač per prof. V. Skuodžio dalyvavimą.

MACHINIST/GRINDER: Small shop is seeking motivated person with general machine shop, experience to do setup & operation on a variety of equipment. Pay Commensurate with experience. Fully paid benefits. Call 215-233-5200. (47-2)

FEDERAL, STATE & CIVIL SERVICE Jobs
\$14,877 to \$63,148/Year,
Now Hiring! CALL JOB
LINE 1-518-459-3611
Ext. F 5810 H for info.
24 HR. (45-47)

INTERNATIONAL

RITA PAUPERIENĖ, Įstaigos vedėja

G.T. INTERNATIONAL dėkoja visiems klientams, kurie prisidėjo prie sėkmingo kelionių į Lietuvą sezono.

G.T. INTERNATIONAL tvarko visus kelionių reikalus oro, vandens ir sausumos keliais. Turizmul ar biznio kelioms kreipkitės pas mus.

G.T. INTERNATIONAL padeda sudaryti iškvieltimo dokumentus artimiesiems iš Lietuvos.

NORI PASAULIO PAMATYTI? KREIPKIS Į G.T.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
10401 S. ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, ILLINOIS 60465
TELEFONAS: (312) 430 - 7272

G.T. INTERNATIONAL
1988 EKSKURSIJŲ TVARKARAŠTIS

Nr. 8800/SA	Pietų Amerika: 5 d., Rio, Iguassu Falls, 4 Buenos Aires balandžio 7-18.
Nr. 8801	Lietuva 15 d., Maskva 2 d., gegužės 16 - birželio 3
Nr. 8802/F	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 d., birželio 13-29.
Nr. 8803/M	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., birželio 14-16
Nr. 8806/F	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 d., liepos 18 — rugpjūčio 3.
Nr. 8807/M	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., liepos 19-31.
Nr. 8808/F	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 d. rugpjūčio 15 - 31.
Nr. 8809/M	Lietuva 9 d., Maskva 2 d., rugpjūčio 16 - 28.
Nr. 8810/F	Lietuva 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Vakarų Vokietijoje (Octoberfest) 5 d., rugsėjo 19 - spalio 7.
Nr. 8811/M	Lietuva 9 d., Maskva 2 d., rugsėjo 20 - spalio 2.

AUSTRALIJOS LIETUVIAI

Antanas Laukaitis

MINISTERIO
PIRMININKO
SVEIKINIMAS

Man yra malonu perduoti geriausius linkėjimus visiems Pabaltiečiams. Australijos vyriausybė labai gerai įvertina atvykusius į šį kraštą imigrantus iš Pabaltijo kraštų, kurie davė čia labai didelį kultūrinį įnašą visam mūsų gyvenimui. Praeitais metais Pabaltiečių rezoliucija perėjo Atstovų Rūmus, užtikrinant, jog Australija nepripažįsta de jure Baltijos kraštų inkorporavimo į Sovietų Sąjungą ir tuo pačiu iškeliant žmogaus teisių ir laisvės principus tarptautinėse arenose.

Kaip ir anksčiau, taip ir ateityje mano vyriausybė kels Pabaltiečių laisvės ir žmogaus teisių klausimus tarptautiniuose forumuose. Kaip jūs tikrai pastebėjote, šiuos reikalus aš buvau iš-

kėlęs Sovietų Sąjungos Užsienių Reikalų ministeriui Mr. Shevardnadze, jo lankymosi Australijoje metu.

Grazus įvairių tautų bendradarbiavimas ir paskirų kultūrų atstovavimas Australijoje yra paimtas iš Australijos Pabaltiečių čia parodyto entuziastingo pavyzdžio. Sveikindamas Pabaltiečius, aš galiu tik pagirti juos už jų kovą dėl savo krašto laisvės ir gynimą žmogaus teisių jų kraštuose, kas tikrai padeda ir geresniam gyvenimui pasaulyje.

R.J.L. Hawke
Ministeris Pirmininkas

AUSTRALIEČIAI -
ANTRAEILIAI
TAUTIEČIAI

Vykusioje politinėje Washingtono konferencijoje dalyvavo ir Australijos Lietuvos Bendruomenės atstovas Jurgis Jonavičius, kuris grįžęs namo padarė pranešimą,

duotą Australijos Lietuvių Bendruomenei.

Simpoziume apie Tariamų nacių karo nusikaltėlių paiešką, po kalbėjusių Kanados ir Amerikos atstovų pranešimų - kur P. Žumbakis net padėjo Australijos lietuvių informacijos biurui už jam prisiunčiamą informaciją - turėjo sekti Australijos atstovo pranešimas. Tačiau, kai J. Janavičius priėjo prie mikrofono, jis buvo painformuotas, kad turi tik dvi minutes laiko šiam, gana išsamiam 10-12 minučių pranešimui. Taip šis pranešimas ir liko nubrauktas į šalį, lyg visa tai būtų visai nereikšminga ir neverta dėmesio, net kad ir atvykta iš tolimosios Australijos. Bendras išpūdis susidaro, kad visa ši buvusi konferencija buvo organizuota amerikonių lietuvių -amerikonams lietuviams. Australiečiai liko priskaityti prie antraeilųjų tautiečių.

Kitas atstovas Alg. Žilinskas iš Melbourne, Lietuvos laisvinimo veiklos simpoziume, apgailestavo ir užklausė, kodėl nieko nekalbama apie veiklą Australijoje, o tik JAV-se, kai Australijoje yra daromi priėmimai, kuriuose dalyvauja australų parlamentarai, kiti renginiai ir 'Baltic News' laikraščio reikšmę australams.

PAGERBTI PIRMIEJI
LIETUVIAI IMIGRANTAI.

1947 m. spalio 30 d. amerikiečių laivas 'General Heinz elman', iš Bremeno uosto Vokietijoje, išplaukė su pirmaisiais pokariniais šio kraš-

Pagerbti pirmojo transporto dalyviai ... Pirma iš dešinės Kovo sekr. Marija Atkinson ir prie mikrofono Kovo pirm. Edvardas Lašaitis, įteikiant dovanas.

to naujaisiais ateiviais. Visi jie buvo pabaltiečiai ir didesnė jų pusė - lietuviai. Australijoje juos pasitiko imigracijos ministeris ir kiti vyriausybės nariai. Pabuvę kurį laiką pereinamoje stovykloje, jie vėliau buvo išskirstyti įvairiems darbams.

Stovykloje tuoj pat buvo sudarytas lietuvių komitetas, atstovavęs pirmuosius 439 lietuvius. Jį sudarė: J. Motiejūnas (dabar Amerikoje), K. Mioldažys ir P. Baltutis. P. Morkūnas suorganizavo pirmąjį chorą, davusį koncertus ir giedojusį bažnyčioje. Neatsilikio ir sportininkai, suorganizavę pirmąją krepšinio komandą, kurią atstovavo: V. Maziliauskas, J. Motiejūnas, A. Liubinskas, R. Genys ir Z. Paškevičius.

Į Australiją atvykę pirmieji lietuvai rado, nors ir nedaug, jau seniau čia gyvenančių lietuvių. Jie buvo susibūrę apie Australijos Lietuvių Sąjungą, kuriai vadovavo A. Baužė ir jam padėjo visa jo šeima, ypatingai žmona

Ona, vėliau buvusi ilgametė Socialinės Moterų Globos pirmininkė ir Sydnėjaus 'Sodybos' (senelių ir pensininkų puikios vietovės ir namų) steigėja. Ši šeima labai daug padėjo atvykstantiems lietuviams, buvo dabartinio 'Mūsų Pastogės' laikraščio steigėjai ir leidėjai, vėliau jį perleisdami Bendruomenei.

Nors pradinės kūrimosi sąlygos ir buvo sunkios, tačiau lietuvių vis gausėjo ir gausėjo. Pradėjo kurtis, steigti įvairias organizacijas, statyti savuosius bei Bendruomenės namus ir šią dieną jie yra jau labai gerai įsikūrę.

1988 metais Australija švenčia savo įsikūrimo 200 metų jubiliejų ir tam pagerbti, be visų kitų iškilnių, net ir mūsų būsima Pasaulio Lietuvių Sporto Šventė yra oficialiai įtraukta į šių iškilnių programą. Specialus filminis pasirodymas bus duodamas per televiziją.

Yra steigiamas ir Maritimo muziejus, kuriame bus imigrantų skyrius.

Linksmų ir džiaugsmingų švenčių

"Dirvos" leidėjams, redaktoriui
ir visiems skaitytojams, o Naujieji
Metai tegul būna visiems laimingi ir
sėkmingi.

Antanas Laukaitis

Novelė NELAIME Marija Tūbelyte-Kuhlmanienė (4)

- Po šimts pypkių! Aš gi visai pamiršau, kad mes šiandien turime važiuoti pas Rimšauskus. Rimšauskienė mus jau prieš savaitę yra pakvietusi šį šeštadienį pietų!

- O kas tie Rimšauskai?

- Tai labai simpatinga jaunų lietuvių šeima. Jie prieš pusmetį čia nepertoliausiai nuo mūsų nusipirko didoką ūkį. Nė kiek neabejoju, kad tau bus labai malonu su jais susipažinti, tuo labiau, kad - man laikinai tapus gyvanašliu - mes artimai susidraugavome.

- Gal man jau dabar reiktų grįžti į namus ir pradėt gražintis?

- Nesiskubink. Man rodosi, kad Laima Rimšauskienė minėjo, kad mes pas juos pribūtumėm apie antrą. O, žiūrėk, ten virš tavo galvos kaba dar vienas tikrai gražus raudonas!

...

Kelias į Rimšauskų sodybą vedė per linksmus, sakais prakvopusius pušynėlius ir tankius, tamsiai žalius eglynus, vinglavo pro pūtiškus ežerėlius ir stambius, pavyzdinčiai tvarkomus ūkius, kurių gelstančiose pievose ganėsi nusipenėję, tingūs gyvuliai. Priešakyje, kaip koks milžiniškas grybas, visą laiką stūksojo jau spėjęs sniego kepure apsidengti Mount Adams.

- Ar atsimeni, kaip mes kadaise ant Adomo rinkome žemuoges? - nostalgikai atsidusdama pastebėjo Audrė.

- Ir kaip jos paskui, mums jas parsivežus

namo, pasirodė besančios begaliniai rūgščios!

- Bet gi mano iš jų išvirta uogienė nebuvo tokia jau bloga!

- O, o! Gi tu į ją tikriausiai buvai įmaišiusi bent centnerį cukraus!

Audronei buvo tikrai smagu, taip jaukiai ir šeimyniškai besišnekant su Gedimiu, neskubant riedėti šiuo gražiu, liepomis apdintu Oregono vieškeliu. Ir todėl, Gedimui parodžius kairėje raudonuojantį Rimšauskų ūkio stogą, ji nusivylusi sušuko:

- Nejaugi tikrai jau!

- Aš gi sakiau tau, kad jų ūkis nuo mūsų nepertoliausiai, - įsukdamas į siaurą šalutinį kelelį tarė Gediminas.

Jurkūnų automobiliui sustojus prie balto Rimšauskų namelio, Audrė tuojau pastebėjo, kad prie vartelių jų jau laukė šeimininkė - jauna, stambi, kiek nerūpestingai į 'pony-tail' surištais, beveik lino spalvos plaukais.

- Palyginti su jūsų rezidencija, mūsų namelis tik kaimiška bakūžė, - vesdama viešnią vidun pastebėjo Laima Rimšauskienė.

Prieangyje svečius pasveikino akinuotas, linksmo veido vyriškis ir, tokios pat kaip ir motina šviesiaplaukės, maždaug dešimties ir aštuonių metų mergytės.

- Čia mano vyras Algis, čia mūsų dukros Praurimė ir Aušrinė, - supažindino Audrė su savo šeima Rimšauskienė.

- O dabar prašau visus prie stalo! Tikiuosi, kad jūs, mielieji sveteliai, esate kaip reikiant išalkę, - visiems suėjus į valgomąjį pri-

dūrė ji, su pasitenkinimu mosteldama į įvairiausiais valgiais pilnai apkrautą stalą.

Svečiams susėdus, akivaizdžiai sutrikęs šeimininkas pasilenkė prie Jurkūno, laikydamas rankoje amerikoniškos degtinės bonką.

- Dovanokite, kad mes neturime ko šaunesnio. Bet, kadangi mes su Laimute negėriam alkoholio, visiškai nepagalvojome šiai progai iš miestelio parsivešti vyno arba ko nors dar stipresnio. Tikrai visiškai nepagalvojome ...

- Ką tu, Algi! Susimildama nesirūpink. Prie žąsies juk nieko tinkamesnio kaip degtinė ir negali būti. Tik kad tie tavo stikliukai tokių pavojingų proporcijų - bijau, kad mums jau nuo vieno visiskai apgluš galva, - draugiškai patapšnodamas Rimšauską per petį nusijuokė Gediminas Jurkūnas.

- O aš, tėtuk, irgi mėgstu žąsį užgerti degtine, - iš kito stalo galo plonu balseliu atsiliepė jaunesnioji mergytė.

Audrė apžvelgė linksmai besišypsančius Rimšauskų veidus ir staiga pajuto jiems kažką panašaus į pavydą. Kokia glaudi ir mylinti buvo ši šeima! Kokie jie visi atrodė laimingi, nekomplikuoti ir viskuo patenkinti. Tuo tarpu gi ji buvo ir nemylima, ir niekam nereikalinga ...

Bijodama, kad ji čia pat nepravirtų, Audrė pagriebė Algio Rimšausko tik ką pripildytą stiklą ir jį vienu ypu iki dugno išgėrė.

- Ar galėčiau pripildyti daugiau? - pasiklausė dar nespėjęs nuo jos užnugario atsitraukti šeimininkas.

- Labai prašau.

Gediminas Jurkūnas susirūpinęs pažvelgė į žmoną.

(Bus daugiau)

Michailas ir Raisa

Amerikoje lankėsi Michailas ir Raisa (Gorbachiov ir Gorbachiovienė). Visas amerikietiškas pasaulis, ypatingai televizija ir laikraščiai, buvo tiek sujaukinti, kad užmiršo apie statusus. Ar jie kyla ar jie krinta. Visi žiūrėjo į tuos du žmones. Vieni daugiau į Michailą kiti daugiau į Raisą. Ir sekiojo juos šimtai žurnalistų su foto aparatais ir be jų. Kadangi negavau pakvietimo nei į vieną balių ir net ant šaligatvio, tai aš sauališkai pasekiau šiuos du garsius individus iki Kremliaus. Ir štai ką pamačiau ir išgirdau.

Vos peržengus Kremliaus durų slenkstį, Raisą net nenusimetus savo kailių palto kibo į plaukus Michailui. Tiesą sakant vos į kelis plaukelius.

— Kaip tu šitaip leidi? Ar tu skaitei ir girdėjai, ką tie amerikiečiai apie mane rašė ir kalbėjo?

Michailas žino, kad čia tau ne amerikiečius aplink pirštą vynioti. Čia Raisa kalba. Čia prakalbomis neišsuksi. Čia tau ne su Ro-

naldū kalbėti. Puse lūpų primena apie Afganistaną, o apie Pabaltijį, pusę Europos ir dar kažin kiek ten kitų nieko nesako. Raisa ne iš tų. Ji tau išdės viską. Michailas užlindo už Jono žiauriojo sosto. Bet ir čia jį pasiekia Raisos šauksmas. Kremliuje pasiutusiai gera akustika.

— Ar girdėjai, ką tie amerikiečiai iškniso? Sako sovietijos moterys nepatenkintos, kad aš paskutinės Paryžiaus mados drabužiais vilkiu. Sako ir jos norėtų taip apsiredyti. Matai, kas atsitiko, kai burnas atidarei. Tai ką jos mano. Aš kaip kokia kolhozininkė vyžota į Ameriką važiuosiu. O ką jos su Paryžiaus mada darys? Kiaulių eis liuobti?

Michailas norėjo atsilipti, bet ramybės dėlai nutylėjo ir nubėgo po Ekaterinos sostu pasislėpti.

— Tu nesislėpk po Ekaterina. Jeigu skaitytum istoriją tai žinotum ką Ekaterina su caru padarė. O kalbant apie carus. Aš juk dabar tokioje pozicijoje,

Vladas Vijeikis

kaip carienė. Va, kitą kartą į Ameriką kai važiuosiu tai su karūna ant galvos. Užsakyk man karūną. Dėl visos ko kryžiaus nereikia. Tegul uždeda raudoną žvaigždę iš rubinų. O dėl mano drabužių tos pavidelnikės bobos tegul nesiunta. Labai pavydi, kad aš "credit card" turiu. O ką tu už rublius gausi? Amerikietiška, kad ir plastikinė, bet gali pirkti ką nori. O tu netūnok už to sosto. Išlysk. Aš tau dar vieną kitą dalyką pasakysiu. Į mane visi amerikiečiai žiūrėjo. Vienas kitas ir mirktelėjo. Ronaldas būtų grybžtelėjęs, jeigu vieni būtume likę, jis gi artistas. O tu ten slankiojai su savo kvaila šypsena ir norėjai įtikinti koks tu geras. Manai patikėjo? O girdėjai, kai išlindai iš limuzino pasisveikinti, kaip viena moterėlė šuktelėjo: "mano Dieve, jis nori pabėgti". Gal ir gerai būtų padaręs. Gautum vieną kitą milijoną. Amerikiečiai nešykštūs. Ir tos Rusijos bobos manęs nepielavotų. Galėčiau apsivilkti kuo tik noriu. Nors Nancy garderobas man visai nepatiko. Kur ji tuos drabužius perka? Turbūt Salvation Army krautuvėje.

Michailui pagaliau nusbodo klausyti. Išlindo iš po Ekaterinos sosto ir sako:

— Raisa, tu prilaikyk savo srėbtuvę. Ar girdėjai kas atsitiko su Stalino ir Molotovo žmonomis? Tu man su Ekaterinos istorija, o aš tau su artimesne.

— O tu čia irgi nesiskeičiok. Kaip tu atrodyai su savo glasnost, jeigu mane imsi žeminti. Čia tau taip lengvai nepraeis. Ne tie laikai.

Michailas nutilo. Ką tu su ta prasidėsi. Čia tau ne amerikiečiai. "Atsigausiu, kai vėl su jais susitiksiu", pagalvojo sau. "Pabėgs Raisa, kaip Stalinaitė. Ims visokius niekus plepėti. Tegul ją..."

— Užgesink šviesą pasikui save, — autoritetingu balsu šuktelėjo.

Bet Raisa nepaklausė. Michailas numojo ranka ir nuėjo gulti.

BAKERY Gen'i bakery help for Leviltown wholesale plant, all shifts. No exp. nec. Good wages. 215-946-2664. (47-2)

Lietuvos generalinio konsulato New Yorke ir savo vardu nuoširdžiai sveikinu dėl Lietuvos laisvės kovojančius veiksmus, organizacijų vadus, lietuvių spaudos ir radijo valandėlių darbuotojus bei visus geros valios brolius ir seses lietuvius laisvajame pasaulyje ir pavergtoje Tėvynėje.

Tegu 1988-ji metai būna laimingi Jūsų asmeniniame gyvenime ir teatneša šviesesnių laisvės vilčių pavergtai tėvynei ir ten kovojantiems mūsų broliams.

ANICETAS SIMUTIS
Lietuvos Generalinis Konsulas
New Yorke

Šventų Kalėdų nuotaika tejungia mus visus pavergtoje tėvynėje ir išeivijoje į vieną bendrą lietuvišką šeimą, kurioj spindėtų meilė ir pagarba kiekvienam šeimos nariui. Naujieji Metai tepriartina mus dar vienu žingsniu arčiau prie pagrindinio tikslo — laisvos ir nepriklausomos Lietuvos.

VACLOVAS KLEIZA
Lietuvos generalinis konsulas

Sveikiname gimines, draugus ir pažįstamus

KALEDŲ ŠVENČIŲ

proga ir linkime laimingų

NAUJŲ METŲ

Irena ir Vytautas
Alantai

LINKSMŲ ŠV. KALEDŲ

ir

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

linki bičiuliams ir pažįstamiems

Elena ir Kazimieras
Pociai

MALONIŲ KALEDŲ ŠVENČIŲ

ir

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

draugams ir bičiuliams visuose kraštuose linki

Stefa ir Vytautas
Gedgaudai

ŠV. KALEDŲ ir NAUJŲ METŲ

proga sveikina savo mielus klientus

"Amber Holidays"

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway,

South Boston, Mass. 02127

Tel. (617) 268-8764

Aldona Adomonienė, Albina Rudžiūnienė
ir bendradarbiai.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

Sveikiname kolegas, mūsų artimuosius draugus ir visus bendraminčius KALEDŲ ŠVENČIŲ ir NAUJŲ METŲ progomis.

Mečys ir Eleonora
Valiukėnai

Lietuvos krikšto sukakties minėjimas Chicagoje

Antanas Juodvalkis

(2)

Lietuvos atnaujinto krikšto 600 metų jubiliejaus minėjimas užskleistas Chicagoje plačia programa. Iškilmingos pamaldos vyko dvejose lietuvių bažnyčiose — Cicero ir Marquette Parke, dalyvaujant trimis lietuviams vyskupams, o užbaigtos — šv. Vardo katedroje, vadovaujant pačiam kardinolui. Rengėjų ir dalyvių nuotaika buvo pakili, o iškilmės įspūdingos, palikusios gražius prisiminimus. Chorai ir solistai praturtino pamaldas.

Rūpestį kelia ateitis, nes puskapio iškilmėse dalyvavusių lietuvių kunigų amžius yra peržengęs pensininkų metus. Kaip ilgai jie galės rūpintis lietuvių sielovada? Maldos ir prašymai neduoda reikiamų vaisių ir naujų pašaukimų neatsiranda. Reikia reformų, kurios plačiau pavertų duris ir daugiau tikinčiųjų galėtų įsijungti į sielovados darbus. Laikas pribrendęs.

Jubiliejaus proga, komitetas suruošė literatūros vakarą, simfoninį koncertą ir dokumentinę parodą. Parodoje, kuriai eksponatus davė ir apipavidalino žinomas rašytojas-žurnalistas ir gausaus retų bei naujų leidinių ir medalių savininkas Bronius Kviklys, talkinamas Liudo Kairio. Paroda gausi, bet vengta parodyti ir kitų įnašą į bendrą krikščioniškos Lietuvos kultūros aruodą. Įdomi karžygio kepurė (tai retas eksponatas), bet nesimatė prezidento, sudariusio su Vatikanu konkordatą.

Literatūros vakaras buvo vienakryptis. Neskaitant paskaitininko, dalyvavo net 5 poetai-beletristai-dramaturgai. Buvo skelbiama, kad dalyvauja šių metų

laureatai, tai labai gražu. Premijos buvo įteiktos su šiuo jubiliejum suruošto konkurso laimėtojams — kun. L. Andriekui už poeziją ir A. Kairiui už dramą. Kitiems premijos jau buvo įteiktos atitinkamose iškilmėse. Ar ne įvairiau būtų buvę į programą įterpti kokių mūsų kompozitorių sukurta muzikinį veiklą ar net solistą-ę. Ne visi kūrėjai yra ir aktoriai, ne visi lygiai vaizdžiai skaito, kaip kūrė. Visas vakaras buvo skirtas tik žodinei programai, kurią išpildė garbūs kūrėjai — visi vyrai, nė vienos žvaigždutės, kad ir ne taip jau labai spindinčios, kaip Aušrinė. Vis būtų buvęs šioks toks pajvainimas.

Reikia pažymėti ir kitą svarbų įvykį, vykusį jubiliejaus minėjimo metu. Tai Lithuanian Roman Catholic Federation of America. Programa surašyta abiem kalbomis, bet pavadinimas yra tik anglų kalba. Federacijos kongresas vyko tuo pačiu metu, kaip ir jubiliejaus iškilmės, tik laikas buvo suderintas ir nesikryžavo su pagrindiniais jubiliejaus renginiais. Dvi dienas vykusiam kongrese išklaustos paskaitos, simpoziumai, pranešimai ir išrinkta vadovybė. Nėra abejonės, kad suvažiavę į kongresą atstovai dalyvavo posėdžiuose, o taip pat ir jubiliejaus iškilmėse. Kiek jų buvo, neturiu supratimo.

Krikščionybės atnaujinimo 600 metų jubiliejų vežė gausus komitetas — garbės ir darbo. Visą ruošą atliko vykdomasis komitetas, vadovaujamas Jono Kavaliūno. Kiti ryškesnieji šio komiteto veidai: A. Dabušis, dr. L. Sidrys, A. Likandė-

rienė (sekr.), kun. Viktoras Dabušis (finansai), Br. Polikaitis (įždininkas) ir visa eilė narių-talkininkų. Daugiausiai darbo ir rūpesčio turėjo vysk. P. Baltakis ir pirm. J. Kavaliūnas. Jiems priklauso visų padėka ir pagarba.

Chicagoje vykusios iškilmės buvo aprūpintos gausia literatūra ir programa.

Jubiliejinės iškilmės dar tebevyksta įvairiose vietovėse ir centrinio komiteto darbai nebaigti, bet renkami duomenys ir apmokamos sąskaitos, nes jubiliejus buvo brangus ir išlaidingas, bet sėkmingas.

PREMIJA JAUNIMUI

Dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų šeima savo mirusiam sūnui ir broliui prisiminti skiria kasmetinę EUGENIJAUŠ KRIAUČELIŪNO PREMIJĄ.

Premijai skirti sąlygos yra tokios:

1. Eugenijaus Kriaučeliūno 1,000 dolerių premija skiriama lietuviui jaunuoliui, geriausiai pasireiškusiam raštais (lietuvių, anglų ar kita kalba), veikla, organizaciniu veiklumu, ar jaunimo vieneto (sambūriui, tautinių šokių grupei, jaunimo chorui, sporto būreliui), geriausiai reprezentavusiam lietuvius ir Lietuvą vienerių metų bėgyje;

2. 1987 metų premijai gauti asmenis ar vienetus raštu pasiūlo jaunimo organizacijų vadovybės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijos ar paskiri asmenys iki 1988 m. sausio 31 d. (pašto antspaudas).

Literatūros laureatai, gavę premijas už poeziją ir dramą, kun. L. Andriekus ir A. Kairys.
J. Tamulaičio nuotr.

3. Premijuotino asmens balsų dauguma iki 1988 m. ar jaunimo vieneto tinkamumui įvertinti sudaroma Kriaučeliūnų šeima dėl premijos įteikimo laiko ir po-
būdžio;

5. Premijai asmenys ar vienetai siūdomi raštu, nurodant tiksliai premijai tinkamumo motyvus, ir siunčiama:

Eugenijaus Kriaučeliūno
Premijos Komisijai,

13400 Parker Road,
Lockport, Ill. 60441.

4. Jury komisija aptarusi asmens ar vieneto tinkamumą premijai, ją skiria

Visiems mieliems bičiuliams ir pažįstamiems linkime linksmų šv. Kalėdų žiburių ir sveikų, kūrybingų bei prasmingų Naujųjų Metų saulėtekį!

Valerija ir Balys
Augina

MALONIŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

ir

SEKMINGŲ, SVEIKŲ N. METŲ
bičiuliams ir prieteliams linki

Nora ir Aleksandras
Griauzdės
Avon, Ma.

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ

ir

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

linki bičiuliams ir pažįstamiems

Vladas Žilinskas

Krikščioniškosios Lietuvos dokumentinės parodos, suruoštos B. Kviklio Čiurlionio galerijoje lapkričio 26 d., atidarymas. Iš kairės: J. Kavaliūnas, kun. J. Borevičius, SJ, Amerikos Balso pareigūnas R. Kasparas ir J. Šlajus.
J. Tamulaičio nuotr.

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

KEIČIASI LIETUVIŲ FONDO VADOVAI

Lietuvių Fondo tarybos posėdis įvyko 1987 m. gruodžio 4 d. savoje būstinėje, Chicagoj. Pirmininkavo tarybos pirm. Povilas Kilius, o sekretoriavo valdybos sekretorė ir reikalų vedėja Alė Steponavičienė.

Posėdyje peržvelgta Lietuvių Fondo veikla, pana- grinėta akcijų biržos išdai- gos. Rekordinis akcijų kai- nų kritimas, tą nelemtą spalio 19 d., pirmadienį, su- krėtė visą ekonominį pa- saulį ir akcijų laikytojus. Finansų komisijos pirm. Jono Vaznelio pranešimu, komisija turėjo posėdį ir nutarė likviduoti L. Fondo turimas Akcijas. Pardavus akcijas, buvo atgautas vi- sas investuotas kapitalas ir gautas 1987 metais akci- jų uždąbis (capital gain) 143,800 dol. Skleidžiamos kalbos apie turėtus nuosto- lius, neturi pagrindo. LF Finansų komisijos, tarybos ir valdybos susirūpinimas akcijų vertės kritimo die- nomis buvo visuotinis ir tik gavus duomenis, nusira- minta.

Lietuvių Fondo kapitalas investuojamas į bankų trumpalaikius indėlius (cer- tifikatus) ir kitas pasto- vias ar mažai besikeičian- čias vertybes — valdžios ir korporacijų bonus. Sumažė- ja rizika, o taip pat ir pel- nas.

Valdybos pirm. Marija Remienė painformavo apie JAV LB tarybos posėdį, įvykusį 1987. XI. 14 St. Pe- tersburge, Fl., kuriame pa- darė pranešimą apie Lie- tuvių Fondo veiklą, o LB Krašto valdyba Lietuvių Fondui įteikė plaketę, 25- rių metų sukakties progą. Lietuvių Fondo parama LB Krašto valdybos instituci- joms yra didelė ir reali.

Lietuvių Fondo vadovybė yra renkama vieneriems metams, o pirmininkais ne- gali būti tie patys žmonės ilgiau, kaip trejus metus iš

eilės. Šiais metais trečią terminą baigė tarybos pir- mininkas Povilas Kilius. Nominacijų komisijai pa- siūlius, tarybos pirmininku išrinktas bankininkas Sta- sys Baras, sėkmingai tary- bai vadovavęs prieš treje- tą metų. Valdybos pirmi- ninke, antram vienerių me- tų terminui perrinkta Ma- rija Remienė, o tarybos se- kretore — Daina Kojelytė. Naujieji pareigūnai parei- gas perima nuo 1988 m. sausio 1 d.

Lietuvių Fondo pagr. ka- pitalas 1987. XI. 30 d. sie- kė 3,865,000 dol., o narių buvo 5908. Per šių metų 11 mėnesių gauta 235,000 dol. naujų įnašų ir įstojo 109 nariai.

Lietuvių Fondo vadovy- bės pastangos dar šiais me- tais pasiekti 4 milijonus dol. gali išsipildyti, nes me- tai nepasibaigė, o aukos dar tebeplaukia. Visiems su- bruzdus, trūkstama suma dar gali būti suaukota. Prasminga įamžinti ne tik iškeliavusius amžinybės sa- vo artimuosius, bet ir su- kuriančius šeimas bei nau- jai ateinančius į šį pasaulį.

Testamentų sudarymas yra būtinas kiekvienam lie- tuviui. Niekas nežino nei dienos, nei valandos kada ir kokiomis aplinkybėmis Aukščiausias pasiūlauks pas save. Be to, testamentu su- rašymas, nėra su giltine su- tarties sudarymas, bet lie- tuviškos pareigos atliki- mas. Mes daugelį reikalų nustumiame rytojui, o tas rytojus kartais būna jau šiandien. Tad neatidėlioki- me ir dar šiandien nueiki- me pas advokatą ir surašy- kime savo valią. Nepamirš- kime ir Lietuvių Fondui paskirti bent dalį savo pa- likimo, įrašydami šį pava- dinimą: Lithuanian Foun- dation, Inc., Chicago, Ill.

Linksmų Kalėdų švenčių ir sėkmingų Naujųjų Metų!

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Mielą Dirvos redaktorių ir visą šta- bą, skaitytojus, gimines ir draugus sveikiname

KALEDŲ ŠVENČIŲ

ir

NAUJŲJŲ METŲ

proga, linkėdami sėkmės ir ištvermės lietuviškos spaudos ir lietuvių išlai- kymo baruose.

Ona ir Antanas
Juodvalkiai

1987 m. Kalėdos

Jaunimo Centro Chicagoje 30 m. sukakties minėjime. Iš kairės: vysk. V. Brizgys, JC valdybos pirm. S. Endrijonienė, rengimo komiteto pirm. S. Džiugienė ir ALT S-gos pirm. dr. L. Kriaučeliūnas.

J. Tamulaičio nuotr.

JAUNIMO CENTRO 30 METŲ SUKAKTIS

Jaunimo centro 30 metų veiklos sukaktis paminėta 1987 m. gruodžio 6 d. savo- je pastogėje Chicagoje. mi- nėjimas pradėtas pamaldom- mis tėvų jėzuitų koplyčio- je. Mišias atnašavo 6 kuni- gai jėzuitai, vadovaujant provincijolui kun. A. Sau- laičiui, SJ. Jis ir šiai iškil- mei pritaikytą pamokslą pasakė. Pamaldų metu gie- dojo žemaičių trio — Bro- nė Stravinskienė, Aldona Underienė ir Dana Varanec- kienė, vargonuojant muzi- kui Kaziui Skaisgiriui.

Po pamaldų, salės vesti- biulyje buvo prikulta bron- zinė lenta, kurią įteikė vy- rų katalikų ordino AL- HAMBRA atstovai. Šis se- nas ordinas remia švietimo ir paliegusių vaikų institu- cijas. Jų dėmesys tėvams jėzuitams ir Jaunimo cent- rui yra reikšmingas, nes ga- lima tikėtis jų didesnės pa- ramos. Tai vienintelis atve- jis, sulaukęs šio ordino dė- mesio lietuviškos instituci- joms.

Perpildytoje salėje susi- rinkusius pasveikino rengi- mo komiteto pirmininkė So- fija Džiugienė, o maldą su- kalbėjo vyskupas Vincentas Brizgys.

Po vakarienos, gurkšno- jant kavą ir vynelį, maloni- ai visus nuteikė rašyto- jos Nijolės Užubalienės pa- ruošta ir puikiai papasako- ta Jaunimo centro 30 metų veiklos apžvalga, pasitelkus foto menininkus Žilevičius. Girdimas žodis, paremtas dideliame ekrane rodomais vaizdais, paliko gilų ir įti- kinantį įspūdį. Nuo pirmojo žemės prakasimo kastuvu 1956 m., pirmųjų pastatų pašventinimą ir lit. mokyk- lų klasių atidarymą 1957 m., centro praplėtimą ir įvairių institucijų įsikūri- mą Jaunimo centro pasto- gėje. Kiek čia įdėta darbo ir pasišventimo tėvų jėzui- tų, kurie patys būdami iš- eiviai ir dar nespėję sušil- ti kojų, jau šoko rūpintis atvykstančių lietuvių jau- nimu, jų auklėjimu ir lit. švietimu. Prie jų jungėsi

pasauliečiai savo talka ir parama.

Išsiplėtus veiklai, tėvai jėzuitai sudarė palankias sąlygas ir Jaunimo centro administravimą 1980 m. perleido pasauliečiams. Jau- nimo centro išlaikymas ir apsauga nėra pigi ir iš gau- namų nuomų neišsilaiko. Reikia organizacijų ir nuo- latinės visuomenės para- mos. Dabartinės valdybos vardu pirm. Salomėja End- rijonienė dėkojo rengimo komitetui, ypač vadovei So- fijai Džiugienei, tėvams jė- zuitams, rėmėjams ir vi- siems gausiems talkini- kams, "žemaitėms", rašy- tojai N. Užubalienei ir foto menininkams Žilevičiams už puikią apžvalgą. Tegu kiti

neužsigauna, kad visų pa- vardžių neišvardinu, nors pirmininkė visus minėjo ir visiems dėkojo. Štai kele- tas aukotojų: po 1000 dol. — M. Ročkuvienė, savo vy- ro Juozo atminimui, Ona Si- liūnienė, savo vyro Alekso atminimui, dr. Austė ir dr. Mindaugas Vygantai, Aus- tės tėvų Paliokų atminimui ir Zenonas ir Vanda Petkai. Po 500 dol. — dr. Leonas ir Irena Kriaučeliūnai, Gra- žina Liautaud. Po 200 dol. — Marija ir Antanac Ru- džiai, dr. Petras ir Stefa Kisieliai, kiti mažesnėmis sumomis.

Šį puikų Jaunimo centro 30 metų veiklos minėjimą, rengėjai baigė dovanų pa- skirstymu.

ŠVENTŲ KALEDŲ

ir

NAUJŲJŲ METŲ

proga sveikiname visus savo

draugus ir pažįstamus.

Albinas ir Brigita
Stukai

MALONIŲ KALEDŲ ŠVENČIŲ

ir

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

draugams ir bičiuliams visuose kraštuose linki

Genovaitė ir Kazys
Trečiokai

BOSTONO LIETUVIAI

Petras Viščinis

RANKDARBIŲ MUGĖ

Gruodžio 6 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos antro aukšto salėje Lietuvių Tautodailės Instituto Bostono skyrius surengė rankdarbių mugę, kurioje su savo išdirbiniais dalyvavo Regina Petrutienė, Irena Končiuvienė, Irena Treinienė, Jūratė Norkūnaitė-Aukštikalnienė ir kitos. Šalia to mugėje buvo dailės ir grafikos darbų iš Lietuvos ir išeivijoje sukurtų. Mugėje galima buvo įsigyti įvairių dovanų Kalėdoms ir kitoms progoms. Susidomėjimas buvo lygiai rodomas juostomis, medžio dirbiniais, audiniais, džiovintomis gėlėmis ir vainikais iš jų, kaip ir dailės bei grafikos darbais. Vis dėlto mugė buvo verta didesnio lankytųjų skaičiaus, negu ji susilaukė. Atrodo, kad ji būtų buvusi sėkmingesnė, jei būtų buvę pasirūpinta ją plačiau išreklamuoti ir išpopuliarinti lietuvių visuomenėje viešo susižinojimo priemonėmis, kas atseina labai pigiai, bet ko mūsų renginių organizatoriai kartais neįvertina.

NAUJAS LIETUVIS FILMININKAS

Antanas Kulbis iš Brocktono siekia magistro laipsnio filmavimo mene Bostono universitete. To laipsnio gavimui jis turi susukti 30-ties minučių filmą. Iš daugelio galimų temų Antanas Kulbis pasirinko filmui lietuvišką temą — lengdą apie Geležinį vilką. Tą legendą jis praplėš, įsijungdamas Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino pastangas išsaugoti savuosius ištikimumus ir papročius, apginti Lietuvą nuo kryžiuočių puolimų.

Filmavimu Antanas Kulbis susidomėjo, fotografuodamas ir ruošdamas skaidrių spektaklius. 1984 m. jis paruošė vaizdajuostę "Partizanas", kuri buvo rodoma įvairiose šio krašto lietuvių kolonijose ir jaunimo stovyklose.

Bostono universitete Antano Kulbio darbai aukštai vertinami. Jis yra gavęs premijų už režisavimą. Šiais metais Lietuvių Fondas yra paskyręs jam stipendiją iš Fulgėnto ir Marrijos Janonių stipendijų fondo.

Magistro laipsniui gauti susukimas filmo lietuviška

LAISVĖS VARPAS sekmdieniais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur Street, Brockton, MA. 02402. Telefonas (617) 586-7209.

tema yra surištas su didelėmis išlaidomis, todėl prašoma ir laukiama visuomenės paramos. Tuo reikalu pasiūsta daug laiškų įvairioms organizacijoms ir atskiriems asmenims.

LAISVĖS ATSTATYMO SUKAKTIES MINĖJIMAS

Gruodžio 6 d. įvykusiame Brocktono Lietuvių Tarybos posėdyje nutarta Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 70-ties metų sukakties minėjimą ruošti ateinančių metų vasario 21 d. To minėjimo programos sudarymo reikalu pavesta vieniems tarybos nariams pasirūpinti tinkamu kalbėtoju, o kitiems sudaryti kitą programą. Liko neišspręstas klausimas, kaip šventės pagrindu sudominti Lietuvos reikalais vietos amerikiečių administraciją ir visuomenę, o taip pat antrosios ar jau net trečiosios kartos lietuvių, kurie paprastai laikosi nuošaliai nuo tokių minėjimų. O toks sudominimas sudaro tos šventės minėjimo vieną svarbiausių uždavinių. Jo tinkamas atlikimas yra nemažiau reikšmingas, kaip įprastinio minėjimo suruošimas savųjų tarpe.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Naujų Metų sutikimą su puikia lietuviška vakarine, įvairiais gėrimais ir šokiais, grojant geram orkestrui, rengia So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos speciali komisija, kurios pirmininku yra Martynas Dapkus. Į jį kreipiasi telefonu 269-5995 visi tie, kurie norėtų iš anksto užsakyti vietas tame sutikime. Tai bus vienintelis didesnio masto lietuvių rengiamas Naujų Metų sutikimas.

KALĖDINĖS GIESMĖS

Gruodžio 24 d. Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone vidurnakčio Bernelių mišiose Kalėdines giesmes giedos solistai Ona Aleksaitė ir Benediktas Povilavičius, o taip pat parapijos choras. Šv. Mišios pradedamos 12 val. nakties, o giesmių giedojimas — 11 val. 40 minučių, taigi, gerokai prieš mišias, kad norintieji galėtų pilniau pagyventi Kalėdų nuotaiką.

IZIDORIAUS VASILJUNO MIRTIES SUKAKTIS

Gruodžio 14 d. sukako 5-ri metai, kai mirė smuikininkas Izidorius Vasyliūnas. Toji sukaktis našlės Elenos Vasyliūnienės rūpesčiu paminėta gruodžio 13 d. šv. Mišiomis šv. Pet-

Kompozitorius Julius Gaidelis (1909-1983)

V. Maželio nuotr.

A. A. KOMP. JULIŲ GAIDELI PRISIMENANT

Ateinančiais metais sausio 6 dieną sukaks penkeri metai, kai apleido šį pasaulį kompozitorius Julius Gaidelis, palikęs labai didelę spragą lietuvių muzikos baruose. Jis yra parašęs kantatas: "Apie Lietuvą", "Kovotojai", "Partizano motina", "Lietuviškam žodžiui" ir kit. Parašęs septynias simfonijas, iš kurių "Ketvirta simfonija" Chicagos simfoninio orkestro 1980 m. buvo atlikta ir nominuota "Pulitzer" premijai, tik dėl mūsų piniginių bėdų delsimas buvo pavėluota ir negauta. Atrodo, kad simfoninė poema "Aliarmas" su kirmės, neišvydusi pasaulio šviesos.

Gaidelio parašyta opera "Dana" (libretas St. Santvaro), suskambėjo Chicagoje, bet nebuvo visa parodyta, nes orkestro unija, "dėl laiko stokos", apkarpė. Anot komp. Gaidelio, buvo išmesta, kas buvo svarbiau, o palikta kas nesvarbu. Opera "Mindaugas" (libretas A. Kairio) nespėta pastatyti, nes nebuvo kaip reikia užbaigta. O kiek jis sukūrė dainų ir jas suharmonizavo? Jos ir dabar dainuojamos Amerikos ir Kanados choruose, o gal ir

ro lietuvių parapijos bažnyčioje už mirusiojo sielą ir komp. Jeronimo Kačinsko paruošta meninė programa salėje po bažnyčia. Į minėjimą buvo atvykęs mirusiojo sūnus Dr. Vytenis Vasyliūnas, kuris mišių metu bažnyčioje grojo vargonais.

beveik niekas nekuria kantatų, dainų ir nieko neharmonizuoja. Skaudu ir graudu. Vokiečių filosofas Goethe pasakė: "Kas nepažįsta gamtos, tas nesupranta meno ir muzikos ir todėl jo gyvenimas nepilnas". Argi mes lietuviai ir lietuviškas jaunimas jau nepažįstame gamtos? Tai liūdina.

A. a. Julius Gaidelis gavo Master laipsnį Bostone iš muzikos. Jis vadovavo vyrų chorui, mišriam chorui, moterų trio, vyrų seks-tetui ir dar vaikų choreliui Bostono lit. mokykloje. Dabar jo vietos niekas neužima ir tos spragos niekas neužpildo.

Buvo planuojama įsteigti fondą ir išleisti jo muzikinių kūrinių albumą. Tą viską organizuoti buvo apsiėmęs a. a. Juozas Kreivėnas Chicagoje, bet po jo mirties... Visus jo kūrinius pasiėmė sūnus Garsas ir išsivežė Australijon.

Ateinančiais metais sausio 10 d. Brockton, Mass., šv. Kazimiero parapijos salėje rengiamas komp. Juliaus Gaidelio mirties sukaktuvinis minėjimas. Rengia šv. Kazimiero parapijos choras, kuriam velionis vadovavo. Tą dieną 10 val. bus atlaikytos šv. mišios, paskelbta per radijo ir surengta jo kūrinių maža paroda. Po to, rengiama paskaita apie kompozitorių ir jo darbus. Meninę programą atliks šios parapijos choras ir Bostono vyrų sekstetas. Bus vaišės.

Vaclovas Senūta

Džiaugsmas, laimė ir ramybė te-

gaubia mūsų gimines, draugus ir pa-

žįstamus

— švenčių proga linki.

Barbara ir Vacys
Petkai

MALONIŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

ir

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
draugams ir bičiuliams visuose
kraštuose linki

Edvinas ir Halina
Balceriai

Los Angeles, Ca.

Ko trūksta 'glasnost' - laisvės!

Nesenai Dirvoje rašėme, kad Gorbačiovas 'Glasnost' terminą pasirinko savajai programai dar ir dėl to, kad tas terminas neaiškiai apibrėžtas ir sukelia įvairių interpretacijų, kas atsispindi ir mūsų spaudoje. Š.m. gruodžio 11 d. N.Y. Times duoda gana išsamią šios sąvokos interpretaciją, kuri, manau, bus įdomi ir Dirvos skaitytojams, atidžiau stebintiems 'Sovietinio rojus' valdovo programą ir jo tikrus ar tariamus pažadus.

'Glasnost' terminas, tarptautine prasme, jau pradėtas laikyti kaip Sovietų Sąjungos laisvėjimo frazė. Gi pačioje Rusijoje ir jos satelituose 'Glasnost' sąvoka yra intensyviai diskutuojama. Žodžio šaknis yra kilusi iš senovinės ar poetinės daiktavardžio 'Galos' formos, reiškia balsą. Galūnė 'ness' dažnai vartojama angliškiems žodžiams, kurie baigiasi 'ity' ar 'ness'.

Rusų žodynuose 'glasnost' dažniausiai išverčiamas kaip 'publicity', bet tai tik iš dalies nusako šio žodžio prasmės platumą. Prancūzai jį vadina 'permatomumu'. Anglų kalboje jis dažniausiai vadinamas 'atvirumu'.

Skirtingos rusų asmenybės - kaip Leninas ar Sacharovas - reikalavo 'Glasnost' dar gerokai prieš Gorbačiovą ir tą žodžio terminą jie laikė vidaus ūkio programos šūkiu. Gorbačiovas tą žodį pradėjo vartoti nuo 1974 metų.

Sovietų Konstitucijos 9 paragrafas, priimtas Brežnevo valdymo metu, nusakė, kad 'didesnis atvirumas' (glasnost) yra dalis Sovietų Sąjungos politinės sistemos išsivystymo, pagrindinė kryptis.

Gorbačiovo vartojama 'Glasnost' prasmė reiškia pasakyti žmonėms tik tiek, kiek reikia žinoti. Praktikoje oficialioji nuomonė apie tai, ką žmonėms reikia žinoti, per paskutinius du metus pamažu išsiplėtė. Pradžioje tai reiškė socialinės ir ekonominės stagnacijos, kurią Gorbačiovas paveldėjo, kritiką ir taip pat žurnalistų ginklą kovoti prieš Gorbačiovo įvestų reformų rezistenciją. Toji kritika išsivystė į pilnesnį atskaitomybės reikalavimą už cenzūruotos istorijos periodą ir už uždraustų literatūros kūrinių neįspausdinimą.

Pastaruoju metu 'Glasnost' pradėjo apimti tikruosius debatus dėl idėjų. Toji kritika tęsėsi iki tol, kol Kompartija paskelbė tvirtą politiką kas galima, ir kas ne. Ir taip šis 'Glasnost' terminas išsivystė į tai, kad valdžia galutinai nustato ką žmonėms reikia žinoti.

'Glasnost' nėra Vakarų sti-

liaus spaudos ir žodžio laisvė. Nors valdžia nenoriai ir toleravo kelis neoficialius leidinius, jų leidėjams nebuvo legaliai leidžiama naudoti spausdinimo presų ir popie-

riaus. Šalia to, jie buvo trūkdomi dirbti.

Oficialioje spaudoje kai kurios veiklos sritys - dalinai ar visai - uždraustos kritikuoti. Tarp jų - vienos partijos sisema, dabartinių valdovų nutarimai, sovietų karinė ir užsienio politika ir KGB,

slaptoji milicija.

Daugiau į riziką palinkusieji žurnalistai mėgina 'Glasnost' konceptą pastumti ir praplėsti. Jiems labai patinka, kai Gorbačiovas reikalauja 'daugiau šviesos' ir 'nepalikti tuščių puslapių'.

Gorbačiovas 'Glasnost' ri-

bas paliko neaiškias, jų grieščiau neaptardamas, kartais ir pats sau prieštaraudamas. Liepos mėn. jis pareiškė, kad nėra vietos vertybės ir atradimus laikyti už žmonių interesų ir Socializmo ribų.

A. Butkus

IT MAKES A LOT OF SENSE TO SAVE AT AMERITRUST.

• Your money grows.

	RATE	YIELD*
MMDA	5.45%	5.588%
6-Month Certificate	6.75%	6.865%
12-Month Certificate	7.25%	7.496%

*Rates effective as of December 15, 1987. MMDA rate and yield shown for accounts with balances of \$25,000 or more. 12-month yield based on monthly compounding for balances of \$5000 or more.

Our rates make Ameritrust savings plans a great investment in today's mixed economic climate.

• Your money has choices.

Select from a wide variety of guaranteed savings plans. CDs with maturities you set yourself — from 7 days to 8 years. Money market accounts. Savings accounts.

• Your money is easy to manage.

All of your Ameritrust savings can be summarized in one easy-to-read monthly or quarterly statement.

• Your money is safe.

FDIC insurance, plus Ameritrust's 93 years of helping people save money, means your money can't be safer anywhere.

See how easy it is to open and manage an Ameritrust savings plan. Ask us at any of our 140 Ameritrust offices to help you make some sense out of your savings.

Substantial interest penalty for early withdrawal from certificates of deposit.

Ameritrust® Member FDIC
Now, more than ever.

Pokalbis kelionėj į Ottawą...

C. Senkevičius

Važiavom penkiese. Užėjo kalba apie "Gimtąjį kraštą".

— Nėra ko nė kalbėti, pasikeitė iš pagrindų, — tarė Stasys.

— Jei spauda yra krašto veidrodis, tai reikia tikėtis greitų pasikeitimų ir pačiame gyvenime, — visada optimistiškai nusiteikęs, atsakė Vladas.

— Nėra abejonės, kad jie daro viską, kas tik yra galima, — atsiliepė Pranas, — bent jau taip iš šalies atrodo. Tik kad tos galimybės dar tokios menkutės. Žinote, vyručiai, pasakysiu, kad V. Reimerio "Gimtas kraštas" man geriau patiko. Tai bent buvo tiesus ir aiškus komunistinis laikraštis. Dabar tasai Algiukas, prisibuvęs laisvuose vakaruose, viena akimi žiūri į Ameriką, kita į Maskvą. Sunku žmogui, ir man kartais jo net gaila. Gal ir neblogas vyras būtų, jei nereikėtų okupanto bijoti. Ką darys — geresnę duoną pelnyti tenai — ne juokai. Neišėisi į streiką, kad daugiau algos pridėtų ar kokias darbo garantijas suteiktų. To-

kių dalykų tenai niekada nebus, nors užėjo noras sapnėti apie demokratiją.

— Na, gal ne visai taip, — suabejojo Vladas, — režimui išeities nebėra ir po septyniasdešimties sunkių metų turi keisti savo kursą, pasukti labiau vakarietiška linkme.

— Vieni suka, kiti atsuka, — nesutiko Pranas, — Chruščiovas suko, Brežnevas atsuko. Dabar visų akys nukrypo į naują "genijų" Gorbačiovą. Gal jis bus tas tikrasis "Mozė", išvedęs komunistinę imperiją į "pažadėtąją žemę"? Kad anie iš jo daug tikisi, yra visiems aišku. Mane tik stebina mūsiškiai, Amerikos piliečiai. Ko gi jiems iš Gorbačiovo prireikė? Ar ne velnio žabangos pastatytos, kad demokratiškai rinktas prezidentas kaip lygus su lygiu turi tartis ir kalbėti apie žmonijos likimą?.. Sakysčiau, kad tai yra net netiesioginis pačios demokratijos įžaidimas.

— Naivumas ir turtas nėra skanus mišinys, — pastebėjo Vladas, — bet, mat, mūsų tautos atveju

Gorbačiova mėginimai gali atnešti daugiau laisvių ir palengvėjimo, o tai juk mums labai svarbu, ar ne?

— Ne visai, broliuk. Kol mūsų kraštas bus okupuotas ir rusų valdomas, tai kažin ko tikėtis būtų tik savęs apgaudinėjimas, — nesutiko Stasys.

— Gali jie tą komunizmą visai į vatą vynioti, apipirkšti geriausiais kvėpalais, apkašioti tautiniais raštais, jis vistiek bus tas pats, o mūsų krašto atveju okupacinių problemų neišspręs, — įsiterpė Pranas.

— Bet ar negeriau gauti nors trupučiuką, negu visai nieko, — spyrėsi Vladas.

— Tai elgetavimas. Viską atėmė, pavertė elgetomis. Dabar prašykime, gal ką nors gausime už šypseną Leninui. Ačiū, — nesutiko Pranas.

— Manau, kad geriausia yra, tai ieškoti vidurkio, — pasiūlė Stasys.

— Žinai, Stasy, tie visokie vidurkiai mus ir sužlugdė. Vidurkis su lenkais, vidurkis su vokiečiais, vidurkis su rusų bazēm. Ir štai ką dabar turim. Ogi sulopytą vidurkį — LTSR, kur net kunigai dėl to vidurkio skaldomi. Negi dėl šito mūsų kūrėjai savanoriai kraują liejo? — nesutiko Pranas.

— Na, tarkim, kad sakai šventą tiesą, — pastebėjo Stasys, — bet, kad tos mūsų tiesos niekas nepaiso, matai, kad pasaulis jokios tiesos nebenori, o mes vis dar įsikabinę tai tiesai į skvernus nuo to laiko, kai laukėm Klaipėdoj išsikeliančių amerikiečių...

— Nemanyčiau, kad šitaip reikėtų tiesą paneigti, — pastebėjau, — tiesa juk nepriklauso jokiam laikotarpiui. Ko nėra šiandien, gali būti rytoj. Tik respublikos ponai apie rytojų vengia galvoti. Jie priversti dėl daugelio dalykų gyventi dabartimi ir bijo bet kokių pasikeitimų, kurie pakenktų jų asmeniškam gyvenimui su visa įsigyta gerove. Plačiai šneka apie socialistinės visuomenės auginimą, o patys mėgaujasi kapitalistų sukurtomis gėrybėmis. Tai puikiausias politinės veidmainystės pavyzdys. "Bendrąjį katilą" jau seniai jie patys sudaužė ir šlykščiai išdavė idealistus, kurių ne vienas dėl tos idėjos buvo sušaudytas...

Tylėjom. Automobilis vingiavosi pasakišku 7-ju keliu, kuris buvo apsuptas saulėje mirguliuojančiais rudens lapais. Rodos iš abiejų pusių auksiniai medžiai lingavo. Kairėje bliz-

The Black Friar Pub Londone

(Atkelta iš 4 psl.)

Londono Pubs

Šiltą vasaros dieną pavaiškščiojus Londono gatvėmis, ne vienas pagalvoja apie šaltą alų ar kitą gėrimą. Be to būnant Londone įdomu ir užėiti į šio miesto pagarsėjusias aludes Pubs. Tai lyg ir tam tikras fenomenas, tipiškas tik Anglijai. Šios rūšies užėigos Londone jau seniai veikia, tad per šimtmečius išsivystė ir jų fenomenalios tradicijos.

Mažuose miesteliuose aludės 17 šimtmetyje buvo vieta kur sustodavo pašto vežimai pakeisti pavargusius arklius. O Londone jos išsivystė iš ten veikusių pirmųjų kavinių. Bet kadangi tais laikais kava buvo laikoma velnio gaminiu, tad vietoj kavos dažnai buvo parduodamas ir alus. Ypač kai 1830 metais, kai įsigaliojo "Beer house act" įstatymas, alų buvo galima pardavinėti visur ir be mokesčių. Tada ir kavinės virto tikromis aludėmis. Aludės buvo lankomos daugiausia vidutinio luomo žmonių. Mat Londono gyventojų gyvenamos patalpos būdavo gana ankštos, tad po-

gėjo ilgas ir ramus "Silver Lake". Reikėjo lėtinti greitį ir dairytis užkandinės.

— Kodėl tu, Petrai, nieko nesakai, — staiga paklausė Pranas šalia sėdintį draugą.

Šis tik šyptelėjo. Sumykė ir pro dantis išstūmė porą žodžių:

— Pavasarį važiuoju į Lietuvą... Žinai pats... Mažiau kalbų, daugiau naujos...

★

Užkandžiaudami beveik tylėjom. Kadai buvome geri draugai ir vienas kito nesivaržėm. Dabar jau trūko. Tik kai susitikdavome kur nors be Petro, imdavom kalbėtis apie nutildymą, kurio labai jau laukia Vilniaus ponai...

togiausia būdavo kviesti svečius į aludę.

Pagal kitą versiją Pubs atsirado iš "Public House" — viešų užėigų, kurias anais laikais tvarkė daugiausia vienuoliai. Šie jau veikė apie 1500 metus. Tačiau 1666 metais kilus didžiajam gaisrui jos visos buvo sunaikintos. Tik 17 šimt. buvo vėl atstatytos.

Dabartiniu metu tokių aludžių Londone labai daug, tačiau pagrindinėse gatvėse jų sunku užtikti. Daugiausia Pubs šalutinėse gatvėse arba pagal Temzę, kur vadinami Riverside Pubs. Žinoma, nevisi Pubs vieno di, vieni geriau, kiti blogiau įrengti. Tarp jų vyksta tam tikra konkurencija ir vienas Pub savininkas stengiasi geriau už kitą kuo nors suįdominti klientą. Alus visur patiekiamas geras ir kambario temperatūros. Anglai jo neatšaldo iki ledo temperatūros, kaip amerikoniai. Labiausiai angli mėgiamas alus, tai jų klasiškas "Ale" ir tamsus "Stout". Stiprus alus čia parduodamas mažose bonkutėse — "nips". Iabai vertinamas čia alus, kuris ranka pompuojamas iš statinės. Be alaus dar populiarus gėrimas iš slyklos pagaminta whiskey ir obuolių sunka, kuri taip pat iš statinės pompuojama. Užkandžiams duodami sumuštiniai, steikas, dežrelės ir angli mėgiamas pudingas.

Neteko aludėse pastebėti moteris. Pagal tradiciją moterys vienos Pubs nelanko. Lankosi retai ir tik su vyro palyda. Atidaromos aludės įvairiomis valandom, pritaikoma prie dirbančiųjų laisvalaikio. Paprastai nuo 11-3 ir 5-11 val., sekmadieniais nuo 12-2 ir nuo 7-11 val.

Įdomu, kad Londone veikia ir tam tikras Pubs informacinis centras, kur telefonu galima gauti reikiamas aludes liečiančias informacijas.

(Bus daugiau)

LINKSMŲ ŠV. KALEDŲ
ir
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
linki visiems draugams ir
pažįstamiems.

Birutė ir Bronius
Kasakaičiai

LINKSMŲ ŠV. KALEDŲ
ir
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
linki bičiuliams ir pažįstamiems

Rūta Sakienė

LINKSMŲ ŠVENČIŲ ir laimingų
Naujųjų Metų linki visiems savo drau-
gams ir pažįstamiems.

Ona Vilėniškienė

Gruodžio 13 d. Clevelando moksleivių ateitininkų kuopa suruošė LKB Kronikos 15 metų sukakties paminėjimą. Dešinėje kuopos pirm. L. Palubinskaitė.

V. Bacevičiaus nuotr.

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ
ir
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
linki bičiuliams ir pažįstamiems

Nelė Mockuvienė

LINKSMŲ ŠVENČIŲ ir laimingų
Naujųjų Metų linki visiems savo drau-
gams ir pažįstamiems.

Vladas Šniolis

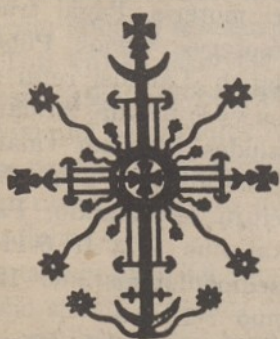
Mielam mokslo draugui

A. A.

JUOZUI ARŠTIKIUI

mirus, liūdesio valandose reiškiamo gilią
užuojautą žmonai GENEI, dukroms AUD-
RONEI ir JŪRATEI ir jų šeimoms.

Elena ir Kazimieras
Pociai

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

DETROIT

• **Detrito KASOS** darbo valandos Kalėdų švenčių metu bus sekančios: gruodžio 24 nuo 9:30 v. r. iki 12:00 p. p., gruodžio 25 ir gruodžio 26 UŽDARYTA, gruodžio 31 nuo 9:30 v. r. iki 12:00 p. p. ir sausio 1 ir sausio 2 UŽDARYTA.

• **Lietuvių Federalinė Kredito Unija KASA** Detroite nuo pat įsikūrimo stengėsi kuo geriausiai savo nariams patarnauti, mokant aukštesnius procentus už sutaupas kaip bet kuriame kitame banke, ir lengvesnėmis sąlygomis išduodant paskolas.

Dabar atsirado proga dar kartą įsitikinti KASOS naudingumu, būtent, įsigydami lietuviška trispalvę išpuostą VISA kredito kortelę. Ši lietuviška KASOS VISA kortelė yra lygiai tiek pat vertinga ir visur priimama, kaip visos kitos kredito kortelės. Jeigu jau turite banko VISA kortelę gerai žinote, kad tai nepamainomas patogumas — kelionėse, krautuvėse, ar kokiom netikėtom išlaidom. O turėti KASOS VISA kortelę dar geriau už tai, kad skolinimo procentai žemesni kaip kur kitur, ir metinis mokestis mažesnis. Parodykite lietuviškai finansinei įstaigai tautišką solidarumą, įsigydami KASOS VISA! Su šia kortele turėsite neriboto masto patarnavimą, nes VISA yra viena iš plačiausiai žinomų kredito kortelių visame pasaulyje. Be to, KASA išduoda VISA korteles ir jaunimui nuo 18

metų amžiaus, ko negausite jokiame kitame banke. Todėl teiraukitės KASOJE įsigyti VISA kortelę. Jūs nustebsite pamatę tokią gražią lietuvišką kortelę, ir kaip visuomet, užėję

į KASĄ, būsite maloniai sutikti gražiai lietuviškai kalbančiom ir besišypsančiom patarnautojom! (k)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

• **PERKANT IR PAR-
DUODANT NAMUS** prašome kreiptis į **ČIPKUS REALTY**, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

LKB Kronikos parodėlė apžiūri Skardis, Tamulionis ir Karklius.

V. Bacevičiaus nuotr.

Taupa

- Lithuanian Credit Union
- Lietuvių kredito kooperatyvas

ISIŠKŪRĖS NUOSAVUOSE NAMUOSE

767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) 481-6677

TAUPYKITE IR SKOLINKITĖS
vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

DARBO VALANDOS: antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 9:00-3:00 p. p., penktadieniais nuo 9:00-6:00 v. v.
SEKMADIENIAIS: nuo 11:00 iki 12:00 val. dienos, Dievo Motinos parapijos patalpose — 18022 Neff Rd., Cleveland, Ohio 44119.

MOKAME
AUKŠTESNIUS
NUOŠIMČIUS UŽ:

- Taupymo sąskaitas
- Certifikatus
- IRA
- Čekių sąskaitą
- Pensijų čekių sąskaitą (Direct Deposit acct.)

SKOLINAME GERIAUSIOMIS IŠSIMOKĖJIMO SĄLYGOMIS:

- Asmeniniams reikalams
- Automobilių pirkimui
- Namų remontui (Home equity)
- Namų pirkimui (Mortgages)

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

Parduodame pinigines perlaidas (money orders), traveler's cheques, priimame telefono, elektros, šildymo ir vandens sąskaitas.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000

Mūsų tikslas — ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas.

MATAS REALTORS

505 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
(216) 486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

JONAS DUNDURAS, adv. RAMON FOLTZ,
ROMA MAJOROVAS, ALGIS MATAS, PETRAS
MATAS, PATRICIA SAJOVEC, DALIA
ŠIRVAITIS, adv. HOWARD TURNER.

• Ohio gubernatorius ir ponia Dagmar Celeste švenčių proga atsiuntė sveikini-
mą Dirvos redaktoriui ir
visiems skaitytojams, lin-
kėdami laimingų Naujųjų
Metų

• Lietuvių sodybos Cle-
velande gyventojai jau nuo
Padėkos dienos ruošiasi

gražiai paminėti Kalėdų
šventes. Prieangį puošia
Korp. Giedros padovanotas
šventiškas vainikas, o gruo-
džio 21 d. 7:30 val. vak.
skautai ir skautės koncer-
tavo su kalėdinėmis giesmėmis.

Sodybos gyvenimas jud-
rus, kad gyventojams nebū-
tų nuobodu, vyksta įvairūs
parengimai, kaip mankštos,

rankdarbių, kortavimo ir
kitokie užsiėmimai. Yra
knygynėlis, kuriame daug
pildovanotų knygų.

Sodybos administratorė
yra Dana Čipkienė ir visi
tarnautojai yra lietuviai.

Dabartinę sodybos pati-
kėtinių valdybą sudaro:
Vytenis Čiurlionis, vice-
pirm. dr. Henrikas Brazaitis,
sekr. Nijolė Maželienė,
įzd. Vincas Akelaitis ir na-
riai Aleksandra Sagienė ir
dr. Antanas Butkus.

• Ohio Lietuvių Gydyto-
jų Draugijos valdyba, ku-
rią sudaro Dainius Degėsys,
Jozas Sonta, Giedrė Ma-
tienė, Vytautas Maurutis ir
Danielius Degėsys, Dirvai
paremti atsiuntė 50 dol.
sveikindami Dirvos štabą ir
visus Dirvos darbuotojus
Šv. Kalėdų proga ir linki ne-
pavargti sunkiame spaudo
darbe. Ačiū.

BENDROS KŪČIOS

Šv. Jurgio parapijoje ruo-
šiamos bendros Kūčios įvyks
gruodžio 24 dieną, 9 val.
vakaro.

Vakarienės kaina suau-
gusiems 7 dol., mokyklinio
amžiaus vaikams 5 doleriai.
Norintieji dalyvauti prašomi
skubiai registruotis Kleboni-
joje, tel. 431-5794.

Atsiprašome už įvykusią
vakarienės kainos klaidą,
pereitą savaitę, Dirvos Nr.
46.

Parapijos Komitetas

• DR. VIKTORAS
STANKUS, LB vicepirm.
specialiems reikalams, gavo
padėką iš ambasadorės Ro-
zanne L. Ridgway, Valsty-
bės Sekretoriaus asistentės

ŠV. KALĖDŲ

ir

NAUJŲJŲ METŲ

PROGA SVEIKINU SAVO

KLIJENTUS, GIMINES IR

PAŽĖSTAMUS.

KRIPAVIČIŲ

ŠEIMA

PARAMA

europiniams reikalams, už
atsiūtą telegramą presiden-
tui, Valstybės sekretoriui ir
jai. Sveikindama, kad lietu-
viai dirba kartu su Amerikos
žydų komitetu dėl panaikini-
mo Molotovo-Ribbentropo
pakto pasekmių Pabaltijoje,
kaip būdą atstatyti Pabaltijo
valstybėse nepriklausomybę,
ji pabrėžia, kad nacių-sovietų
susitarimu Pabaltijo kraštų
aneksija prie Sovietų Sąjun-
gos nepažįstama ir nema-
noma keisti to nusistatymo.

virukų, Dirvai paremti at-
siuntė auką. Ačiū.

• PATRIA prekybos na-
muose, 794 E. 185 Street,
Clevelande, yra didelis pa-
sirinkimas vietinių ir im-
portuotų maisto produktų,
įvairių skanumynų, lietuviš-
kos juodos duonos, o dova-
nų skyriuje yra gintaro,
plokštelių, audinių, knygų ir
lietuviškų sveikinimo korte-
lių. Prašome atsilankyti. Te-
lefonas 531-6720.

• Dana Čipkienė, vietoj
siuntinėjo kalėdinių at-

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

BIČIULIŠKAS VISŲ LIETUVIŲ NAUJŲJŲ METŲ BALIUS

gruodžio 31, ketvirtadienį,

LIETUVIŲ NAMŲ SALĖJE:

8 val. vak. kokteiliai,

9 val. vak. vakarienė,

12 val. nakties Naujų Metų sutikimas.

Šokiai grojant serbų Melodijos orkestrui.

Visi gėrimai ištisą naktį veltui.

Naujų Metų sutikimo tostas su šampanu.

ASMENIUI \$25.00.

Kviečiami visi ateiti į balių, bičiuliškoj nuo-
taikoj palydėti lietuviškais darbais ir įvykiais
gausius 1987 metus ir pasitikti 1988. Nuošir-
džiai kviečiame ir visų laukiame. Registruotis Lie-
tuvų klubo raštinėje tel. 531-2131. Paskutinė data
registracijai — pirmadienis, gruodžio 28.

Rengėjai

Lietuvių Namų Direktorių Taryba
ir
LTM Čiurlionio Ansamblis

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų
Naujųjų Metų linki!

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
- rezidenciniams ir komerciniams
pastatams statyti,
- namų remontams,
- kvalifikuotų studentų mokslui

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

tėvynės
GARSai

SAVAITINĖ RADIOJO PROGRAMA,
GIRDIMA SEKMADIENIAIS
6:00 — 7:00 VAL. VAKARO.

RADIOJO STOTIS

WCPN
90.3 FM

Programos vedėjas Jozas Stempužis
4249 Lambert Road, Cleveland, Oh. 44121
Tel. (216) 382-9268

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama
teikianti jaukią atmosferą liūdesio
valandoje. Didelė aikštė automobi-
liams pastatyti.

DIRVA

• **DIRVA** ateinančią savaitę dėl Kalėdų ir N. Metų švenčių neišeis. Sekantis numeris išeis tuoj po Naujų Metų.

• **Chicagos Tautos Fondo** atstovybė, vertindama Dirvos palankumą Tautos Fondui, per išd. Pr. Povilaitį, atsiuntė auką 50 dol. su linkėjimais visam Dirvos štabui gražių šv. Kalėdų ir sėkmingų 1988 metų. Ačiū už auką ir linkėjimus.

Butkus ir Stasys Santvaras. Administruoja Bronius Kasakaitis, 7150 So. Spaulding Ave., Chicago, IL 60629.

Viršelį ir vinjetas piešė dail. Julius Špakevičius. Viršelyje dail. Prano Lapės grafika - Maironis.

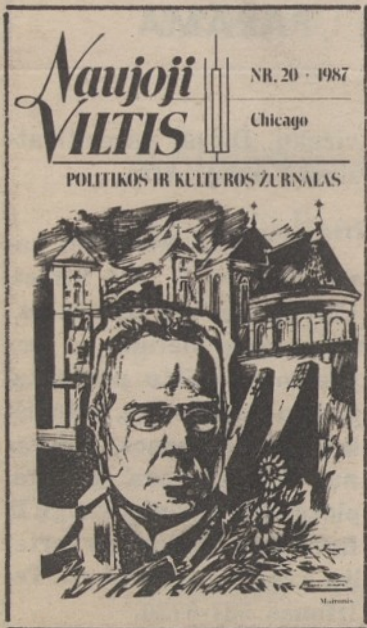
• **AMERIKOS LIETUVIŲ RESPUBLIKONŲ ILLINOIS LYGA**, kurios pirmininkas yra Vytautas Jasinevičius, sveikina Dirvos kolektyvą Švenčių proga ir linki sėkmės bei pasišventimo lietuvybės išlaikymo darbe.

Dirvai paremti atsiuntė 25 dol. Ačiū.

• **SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE** Pildomoji Taryba, prez. Povilas Dargis ir sekr. Genevieve Meiliūnienė, sveikindami su Šventėmis Dirvos leidėjus, redakciją bei visą personalą, ir linkėdami sėkmės Naujuose Metuose, pridėjo auką laikraščiui paremti 50 dol. Ačiū už auką ir linkėjimus.

• **VYTAUTAS KAMANTAS**, PLB pirmininkas, dėkoja Dirvai už rodomą dėmesį PLB darbams ir ypatingai už talką ir informacijas steigiant Lituanistikos katedrą Illinois universitete Chicagoje. Švenčių proga linki Dirvai ir jos bendradarbiams geriausios sėkmės.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Žurnalas **Naujoji Viltis** jau spausdinamas ir netrukus pasirodys. Jame yra daug įdomių straipsnių.

Žurnalą leidžia Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga ir Korp! Neo-Lithuania. Vyr. redaktorius Vytautas Abraitis. Redacinėje kolegijoje Algirdas Budreckas, Antanas

Baltuosiuose Rūmuose Washington, gruodžio 10 d. prezidentas Reaganas pasirašė žmogaus teisių proklamaciją dalyvaujant dešimties tautų atstovams, jų tarpe ir Lietuvos laisvės kovotojui Vytautui Skuodžiui (penktas iš kairės). Baltųjų Rūmų fotografo nuotr.

Parama Dirvai

Atsiliėpdami į mūsų prašymą, savo auka Dirvą paremė šie skaitytojai:

St. Jurgaitis, Cleveland .. 3.00
P. Milašius, Cleveland .. 8.00
V. Satkus, St. Catharines 3.00
A. Gučiuvienė, Kensington 8.00
Ign. Stankus, Cleveland 8.00
K. Palčiauskas, St. Petersburg 3.00
O. Siliūnienė, Chicago .. 8.00
V. Janušonis, Dousman .. 50.00
J. Cijunskas, Cleveland 13.00
L. Žitkevičius, Brooklyn 10.00
K. Pocius, Beverly Shores .. 100.00
B. Paulionis, Cleveland 10.00
M. Žiedonis, New Haven 13.00
A. Krakauskas, Chicago 13.00
B. Dundulis, Chicago 8.00
A. Bačiulis, Quincy 30.00
D. Sodeika, Torrance... 3.00
R. Misiūnas, Chicago 3.00
Vl. Tervydis, Collinsville 8.00
A. Bobelytė, Denver 5.00
D. Siliūnas, Pompano Beach 100.00
A. Česnavičius, Richmond Hill 5.00
E. Litvinas, Chicago 5.00
Dr. G. Matas, Independence 3.00
T. Klova, New York 3.00
A. Raila, Toronto 3.00
K. Sakalienė, Surfside .. 13.00
J. Šlajus, Chicago 10.00
S. Jakubonis, Chicago .. 8.00
J. Kaunas, Cleveland .. 3.00
N. Misiulytė, Lemont 8.00
Ed. Augustaitis, Ormond Beach 5.00
A. Vaišnys, Los Angeles 13.00
M. Eymont, Cherry Hills 20.00
I. Simonaitis, Bloomfield 3.00
J. Petronis, Los Angeles 50.00
W. Kazlauskas, Waterbury 8.00
B. Janušienė, Windsor 10.00
Dr. A. Armanas, Baltimore 8.00
J. Jackūnas, Paterson .. 3.00
P. Kvedaras, Toronto 3.00
S. Bučmys, Dayton 8.00
E. Maslauskienė, Richmond Hts. 8.00
J. Liauba, Cincinnati 15.00
P. Šmaizys, Hot Springs 10.00
O. Mironaitė, Chicago .. 23.00
O. Liutermosa, Ft. Lauderdale 3.00
V. Kecorius, Toronto 3.00
A. Žuras, Rochester 23.00
L. Dovydenas, Lenox 3.00
A. Veliuona, Baltimore .. 3.00

V. Tamulis, Euclid 3.00
A. Sušinskas, Cleveland 3.00
V. Senūta, Brockton 5.00
J. Stelmokas, Lansdowne 3.00
O. V. Kavaliūnai, Cleve. 5.00
J. Kuncaitienė, Sarasota 3.00
Ign. Verbyla, Cleveland .. 3.00
O. Vilėniškienė, Dorchester 50.00
B. Platt, Rochester 25.00
Dr. J. K. Valiūnas, Southampton 25.00
K. Vaičiūnienė, Cleve. 13.00
R. Minkūnas, Seven Hills 3.00
B. Petrošius, Chicago .. 3.00
J. Kalvaitis, Cleveland .. 6.00
Dr. T. Rymantas, St. Petersburg 8.00
P. Vėbra, Chicago 25.00
J. Liuiima, Cleveland 13.00
A. Mikoliūnas, Cleveland 3.00
D. Mikoliūnas, Cleveland 8.00
Tautos Fondas Chicagoje 50.00
K. Titas, Cleveland 3.00
E. Gerutienė, Šveicarija 23.00
A. Juška, Sterling Hts. .. 8.00
D. Čipkus, Willowick .. 18.00
V. Valys, Cleveland 8.00
A. Česna, Cleveland 8.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

• **Dr. Birutė ir Bronius Kasakaičiai**, Chicagoje sveikindami Dirvos redakciją ir administraciją su šv. Kalėdomis ir Naujais Metais, bei linkėdami visiems sveikatos ir darbingų metų, Dirvai paremti pridėjo 75 dol. Ačiū.

• **Elena Gerutienė, dr. Alberto Geručio našlė**, Šveicarijoje, atnaujindama Dirvos prenumeratą, su šventiniais linkėjimais atsiuntė auką 23 dol. Ačiū.

• **ALT S-gos Detroito skyriaus valdyba** (pirm. Albertas Misiūnas) švenčių proga Dirvai paremti atsiuntė 100 dol. Ačiū.

• **Juozė ir Jonas Daugėlai** sveikina visus savo draugus, artimuosius ir pažįstamus Kalėdų švenčių proga ir linki laimingai pasitikti Naujuosius Metus. Vietoje Kalėdinių atviručių aukoja lietuviškai spaudai.

• **J. B. Vaitkevičius, LSS Europos rajono vadas**, Dirvos štabui siunčia Europos rajono skautų ir skaučių vardų, širdingus linkėjimus Kalėdų švenčių proga.

• **Vytautas ir Palmira Janušonai**, Dousman, Wi., sveikindami Dirvą ir visus jos bendradarbius su Kalėdų šventėmis ir N. Metais, pridėjo auką Dirvai paremti 50 dol. Ačiū.

• **Pranas ir Magdalena Šulai**, Chicagoje, sveikindami visus su Kalėdų šventėmis ir N. Metais, Dirvai paremti atsiuntė auką.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į **OBELENIŲ** apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti **ZENONUI** arba **SAULIUI** (216) 442-6810.

A. A. ANTANUI PLAUSINAIČIUI

mirus, jo žmonai HALINAI, dukrai DAIDAI, posūniui GINTARUI ir visiems giminėm bei draugams reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime..

Amerikos Lietuvių
Tautinės Sąjungos
Chicagos Skyrius

A. A. STASIUI VENGIANSKUI

ok. Lietuvoje mirus, sūnui EDMONDUI ir jo žmonai BRONEI reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Elena ir Kazimieras
Pociai

A. A. HYPATIJAI YČIENEI-ŽIŪRIENEI

mirus, jos dukroms HYPATIJAI PETKUVIENEI, EVELYNAI TAGGART, sūnui Dr. MARTYNUI YČUI ir broliui VYTAUTUI ŠLIUPUI reiškiamo gilią užuojautą.

Dagmarą ir Tadas
Jurciai